

Besluit van de raad van de gemeente Nissewaard, houdende regels voor de gemeentelijke ondersteuning op het gebied van zelfredzaamheid en participatie (Verordening maatschappelijke ondersteuning Nissewaard 2026)

De raad van de gemeente Nissewaard;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 december 2025;

gelet op de artikelen 2.1.3 tot en met 2.1.7, 2.3.6, en 2.6.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikelen 3.8 en 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;

gezien het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Nissewaard van 10 september 2025;

gehoord het advies van de Commissie Sociaal Domein van 27 november en 4 december 2025;

besluit vast te stellen de volgende **Verordening maatschappelijke ondersteuning Nissewaard 2026**.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Informatie, ondersteuning en doorverwijzing

1. Het college bevordert de zelfredzaamheid en participatie van inwoners, onder meer door:
 - a. te helpen bij het verhelderen van de behoefte aan ondersteuning, hulp en zorg;
 - b. begrijpelijke informatie te verstrekken over de ondersteuning, hulp en zorg die door andere mensen en organisaties wordt geboden;
 - c. te verwijzen en zo nodig hulp te bieden bij de toegang naar de mensen en organisaties, bedoeld onder b.
2. Het college voorziet inwoners van begrijpelijke informatie over het gemeentelijk beleid en de uitvoering van de wettelijke taken in het sociaal domein.
3. Het college wijst inwoners op de mogelijkheid gebruik te maken van kosteloze cliëntondersteuning zoals genoemd in artikel 2.2.4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Artikel 1.2 Reikwijdte van deze verordening

Deze verordening regelt de uitvoering van het plan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, en de ter uitvoering daarvan te nemen besluiten of te verrichten handelingen, met dien verstande dat:

- a. de regels voor beschermd wonen en opvang staan in de Verordening maatschappelijke ondersteuning beschermde woonvormen Zuid-Hollandse Eilanden 2026 respectievelijk de Verordening maatschappelijke opvang en vrouwenopvang Zuid-Hollandse Eilanden 2026;
- b. de regels voor cliëntenparticipatie staan in de Verordening Adviesraad Sociaal Domein Nissewaard en aanvullend in de Inspraak- en participatieverordening Nissewaard 2020.

Artikel 1.3 Wettelijke begripsbepalingen

De begripsbepalingen, bedoeld in de artikelen 1.1.1 en 1.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, die van toepassing zijn op deze verordening en de daarop berustende bepalingen, staan in bijlage 1 bij deze verordening.

Artikel 1.4 Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking, die daadwerkelijk beschikbaar is, een passende bijdrage levert aan het realiseren van de zelfredzaamheid of participatie en die financieel gedragen kan worden met een inkomen op het minimum;
- zorg in natura: door de gemeente ingekochte zorg bij aanbieders.

Hoofdstuk 2 Afstemming van de ondersteuning op wettelijke taken in het sociaal domein

Artikel 2.1 Afstemming op andere vormen van ondersteuning, hulp en zorg

Het college stemt de hulp en ondersteuning waaraan een inwoner behoefte heeft, ten minste af op het aanbod van activiteiten, diensten of middelen op grond van:

- a. de Jeugdwet,
- b. de Leerplichtwet,
- c. de Participatiewet,
- d. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening,
- e. de Wet Inburgering,
- f. de Wet kinderopvang,
- g. de Wet langdurige zorg,
- h. de Wet op het passend onderwijs,
- i. de Wet publieke gezondheid,
- j. de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg,
- k. de Zorgverzekeringswet,
- l. Lokaal zorgnetwerk, Zorg & Veiligheidshuis en Veilig Thuis.

Artikel 2.2 Afstemming Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en Jeugdwet

Als een voorziening op grond van de Jeugdwet wordt verstrekt dan kan het college alleen Wmo-voorzieningen verstrekken die niet als jeugdhulp aangemerkt kunnen worden, zoals:

- a. voorzieningen in de vorm van hulpmiddelen, woningaanpassingen en een gebarentolk;
- b. een vervoersvoorziening om te kunnen reizen naar verschillende locaties, zoals sportvereniging en recreatieplekken;
- c. een maatwerkvoorziening voor opvang, indien de jeugdige met een ouder meekomt als een ouder de thuissituatie moet verlaten, vanwege bijvoorbeeld huiselijk geweld, mishandeling of een huisuitzetting.

Artikel 2.3 Afstemming Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en Participatiewet

1. Als naar het oordeel van het college met betrekking tot gelijksoortige problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 gaat de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 voor.
2. In afwijking van het eerste lid worden reïntegratievoorzieningen op grond van de Participatiewet niet vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 verstrekt.

Artikel 2.4 Vervolg na afstemming met andere wetgeving

1. De afgestemde hulp en ondersteuning wordt zodanig ingezet dat dit leidt tot:
 - a. het opheffen van een situatie die voor cliënt, jeugdige of zijn ouders of diens omgeving levensbedreigend is, of met grote waarschijnlijkheid leidt tot ernstige gezondheidsschade;
 - b. stabilisatie van een crisissituatie, anders dan bedoeld onder a;
 - c. voldoende mate van duurzame zelfredzaamheid van cliënt of jeugdige of zijn ouders, voor zover dat binnen het vermogen ligt;
 - d. voldoende mate van meedoen in de lokale samenleving voor cliënt, jeugdige of zijn ouders, voor zover dat binnen het vermogen ligt.
2. Het college zet hulp en ondersteuning zo doelmatig mogelijk in en betreft daarbij in samenhang de volgende aspecten:
 - a. de aard en omvang van de hulpvraag van de cliënt of het gezin, alsmede de eigen kracht, de inzet van mantelzorg en mogelijkheden van het sociale netwerk;
 - b. in hoeverre in de hulp en ondersteuning kan worden voorzien vanuit de gebruikelijke hulp;
 - c. de volgorde en wijze van inzet van hulp en ondersteuning, voor zover deze naar verwachting het meest doelmatig bijdragen aan het behalen van het beoogde resultaat, waarbij tevens wordt beoordeeld of gelijktijdige inzet noodzakelijk of wenselijk is.

Hoofdstuk 3 Eigen kracht en gebruikelijke hulp

Artikel 3.1 Eigen kracht

1. Onder eigen kracht wordt verstaan de mate waarin de cliënt in staat is zelf, dan wel met ondersteuning van diens sociaal netwerk, oplossingen te vinden voor zijn ondersteuningsvraag.
2. Bij de beoordeling van de eigen kracht worden ten minste de volgende factoren meegewogen:
 - a. de fysieke en psychische belastbaarheid van de cliënt;

- b. de mate van zelfredzaamheid van de cliënt;
- c. de planbaarheid van de benodigde zorg en ondersteuning;
- d. het risico op overbelasting van cliënt.

Artikel 3.2 Gebruikelijke hulp

1. Onder gebruikelijke hulp wordt verstaan: de hulp die, naar algemeen aanvaarde opvattingen, in redelijkheid mag worden verwacht van huisgenoten, echtgenoten of andere leden van de leefeenheid waarmee de cliënt een gezamenlijk huishouden voert.
2. Gebruikelijke hulp onderscheidt zich van mantelzorg, zoals bedoeld in bijlage 1, wordt de normale gebruikelijke hulp in zwaarte, duur of intensiteit aanmerkelijk overschreden.
3. Van huisgenoten wordt verwacht dat zij:
 - a. huishoudelijke taken verrichten die in de betreffende leefsituatie gebruikelijk zijn;
 - b. bij tijdelijke ziekte of beperkingen ondersteuning bieden aan elkaar, voor zover dit redelijkerwijs mogelijk is;
 - c. verzorging en begeleiding bieden bij dagelijkse levensverrichtingen, voor zover dit past binnen hun draagkracht en belastbaarheid.
4. Bij de beoordeling van de inzet van gebruikelijke hulp worden ten minste de volgende factoren betrokken:
 - a. de aard, duur en frequentie van de ondersteuningsbehoefte;
 - b. de fysieke en psychische belastbaarheid van de huisgenoot;
 - c. andere verplichtingen, waaronder werk, studie of zorgtaken van de hulpvrager en de huisgenoten;
 - d. de planbaarheid van de ondersteuning;
 - e. de samenstelling van het huishouden.
5. Voor inwonende kinderen geldt dat zij niet zwaarder belast mogen worden dan redelijk is in vergelijking met leeftijdsgenoten in reguliere gezinnen. Daarbij wordt het risico op overbelasting en de invloed van huishoudelijke taken op schoolprestaties meegewogen. Dit wordt beoordeeld aan de hand van de criteria ten aanzien van gebruikelijke hulp van ouders voor kinderen met een normaal ontwikkelingsprofiel in verschillende levensfasen van het kind in relatie tot zorg, zoals vermeld in de bij deze verordening behorende bijlage 2.
6. Tot de gebruikelijke hulp van kinderen aan jongere gezinsleden kan slechts worden gerekend ondersteuning waartoe het kind uitdrukkelijk bereid is, die geacht wordt passend te zijn gezien diens leeftijd, belastbaarheid en ontwikkelingsniveau, en waarvoor instemming van de ouders aanwezig is.
7. Indien een huisgenoot de vereiste huishoudelijke vaardigheden of organisatorisch vermogen mist, kan tijdelijk ondersteuning worden ingezet gericht op het aanleren van deze vaardigheden, voor zover dit noodzakelijk is. Deze ondersteuning is van korte duur en gericht op zelfredzaamheid.
8. Beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie worden niet gecompenseerd, voor zover de cliënt deze beperkingen, naar het oordeel van het college, kan ondervangen op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk, met een algemeen gebruikelijke voorziening of met gebruikmaking van algemene voorzieningen. Indien die mogelijkheden onvoldoende toereikend zijn, beslist het college tot verstrekking van een maatwerkvoorziening.

Hoofdstuk 4 Melding & Onderzoek

Artikel 4.1 Melding behoefte aan maatschappelijke ondersteuning

1. Een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning zoals bedoeld in artikel 2.1, wordt door de cliënt gemeld. Als de cliënt zich laat bijstaan of vertegenwoordigen, wordt de onderlinge relatie schriftelijk vastgelegd en het doel van de vertegenwoordiging duidelijk omschreven, zodat de hulpvraag en de voorziening zo objectief mogelijk kunnen worden vastgesteld.
2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk en start uiterlijk binnen zes weken een onderzoek.
3. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 2.3.3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 treft het college na de melding onverwijld een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.
4. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot het toegangsproces.

Artikel 4.2 Cliëntondersteuning

1. Het college borgt dat cliënten bij het onderzoek, zoals bedoeld in artikel 4.3, de mogelijkheid hebben gebruik te maken van onafhankelijke cliëntondersteuning.
2. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot cliëntondersteuning.

Artikel 4.3 Vooronderzoek; indienen persoonlijk plan

1. Het college verzamelt voor het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de cliënt en diens situatie.
2. Het college brengt de cliënt op de hoogte van de mogelijkheid om een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 2.3.2, tweede lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 op te stellen en stellen hem gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen.
3. Voor of tijdens het gesprek verschaft de cliënt het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college hiervoor nodig zijn en waarover de cliënt op dat moment redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.
4. Als de cliënt en diens omstandigheden genoegzaam bekend zijn bij de gemeente, kan het college in overeenstemming met de cliënt afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.

Artikel 4.4 Onderzoek

1. Als de cliënt een persoonlijk plan zoals bedoeld in artikel 4.3, tweede lid, aan het college heeft overhandigd, betreft het college dat plan bij het onderzoek.
2. Het college onderzoekt, zo nodig met behulp van deskundigen en degene door of namens wie de melding is gedaan, waar mogelijk met de mantelzorger en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk:
 - a. de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt;
 - b. het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning;
 - c. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te handhaven of te verbeteren;
 - d. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie;
 - e. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
 - f. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening, bedoeld in artikel 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie;
 - g. de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen, bedoeld in artikel 2.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
 - h. de mogelijkheid om een maatwerkvoorziening te verstrekken;
 - i. welke bijdragen in de kosten de cliënt met toepassing van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.1.4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 verschuldigd zal zijn, en
 - j. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de cliënt in begrijpelijke bewoordingen wordt ingelicht over de gevolgen van die keuze.
3. Het college informeert de cliënt over de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten en de vervolgprocedure.
4. Als de cliënt genoegzaam bekend is bij de gemeente, beperkt het college het onderzoek in aanvulling op de bekende gegevens ten behoeve van de hulpvraag.

Artikel 4.5 Onderzoeksverslag

1. Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek.
2. Na het gesprek verstrekt het college aan de cliënt een verslag van de uitkomsten van het onderzoek.
3. Als de cliënt een aanvraag wil indienen voor een maatwerkvoorziening dan kan dit door het verslag te ondertekenen, dan wel door gemotiveerd aan te geven waarom in aanvulling of in afwijking een voorziening nodig is. Dit verslag is het ondersteuningsplan deel 1, dat wordt gebruikt voor de beoordeling van de aanvraag.

Hoofdstuk 5 Aanvraag maatwerkvoorziening

Artikel 5.1 Aanvraag maatwerkvoorziening

Een aanvraag wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld aanvraagformulier. Tevens kan een ondertekend verslag van het onderzoek worden aangemerkt als aanvraag als de cliënt dit op het verslag heeft aangegeven.

Artikel 5.2 Criteria voor een maatwerkvoorziening

1. Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.

2. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening:
 - ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt;
 - voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen; en
 - als de maatwerkvoorziening, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 4.4 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.
3. Een cliënt komt enkel in aanmerking voor een financiële maatwerkvoorziening voor zover:
 - a. hiermee naar het oordeel van het college een passende bijdrage wordt geleverd aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven; en
 - b. het betreft een van de volgende voorzieningen:
 - i. voor het gebruik van een eigen auto;
 - ii. aanschaf en onderhoud van een sportrolstoel;
 - iii. verhuis- en (her)inrichtingskosten; of
 - iv. een voorziening waarvoor niet tijdig een passende voorziening in natura beschikbaar is.
4. De hoogte van een financiële maatwerkvoorziening als bedoeld in het derde lid wordt vastgesteld op maximaal de kosten voor een vergelijkbare voorziening in natura. Dit geldt voor de voorzieningen:
 - a. verhuis- en herinrichtingskosten;
 - b. de aanschaf en het onderhoud van een sportrolstoel;
 - c. het gebruik van een eigen auto;
 - d. waarbij niet tijdig een passende voorziening in natura beschikbaar is en stelt het college het bedrag vast. Van 'niet tijdig' is sprake wanneer een passende voorziening niet, of pas na drie maanden, beschikbaar is, tenzij uit de individuele situatie blijkt dat gelet op de urgentie een kortere termijn noodzakelijk is. In dat geval stelt het college een passende termijn en het bijbehorende bedrag vast.
5. Ten aanzien van een maatwerkvoorziening met betrekking tot zelfredzaamheid en participatie geldt dat een cliënt alleen voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt als de noodzaak tot ondersteuning:
 - a. voor de cliënt redelijkerwijs niet vermijdbaar was,
 - b. waarbij van de cliënt redelijkerwijs niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen die de hulpvraag overbodig had gemaakt.
6. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is ter vervanging van een eerder door het college verstrekte voorziening, wordt deze slechts verstrekt als de eerder verstrekte voorziening technisch is afgeschreven:
 - a. tenzij de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;
 - b. tenzij de cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoet komt in de veroorzaakte kosten;
 - c. als de eerder verstrekte voorziening niet langer een oplossing biedt voor de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke ondersteuning.
7. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst adequate tijdig beschikbare voorziening.

Artikel 5.3 Woonvoorziening

1. Een woonvoorziening is een bouwkundige of niet-bouwkundige individuele aanpassing in of aan de woning van een cliënt, waardoor de cliënt in de woning kan blijven.
2. Als de kosten van de woonvoorziening hoger zijn dan € 6.000,00, dan wordt onderzocht of de cliënt kan verhuizen naar of een aan de beperking van de client aangepaste woonruimte of naar goedkoopst adequaat aan te passen woonruimte. Als dat het geval is, dan wordt de gevraagde woonvoorziening voor de huidige woonruimte geweigerd en een verhuiskostenvergoeding aangeboden.
3. Het college stelt nadere regels met betrekking tot de hoogte van het in het tweede lid genoemde bedrag.

4. Het primaat van verhuizen wordt buiten toepassing gelaten indien sprake is van een contra-indicatie. Een contra-indicatie wordt in elk geval aanwezig geacht indien:
 - a. uit medisch advies blijkt dat van de cliënt redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat deze zich, gelet op cognitieve beperkingen, zal kunnen aanpassen aan een nieuwe woning of woonomgeving, en geen aanspraak bestaat op toegang tot de Wet langdurige zorg;
 - b. de verhuizing leidt tot verlies van essentiële mantelzorg die in de directe omgeving van de woning wordt verleend;
 - c. de verhuizing leidt tot onevenredige inkomstenderving doordat bedrijfsmatige activiteiten in of aan huis niet langer kunnen worden uitgeoefend.
5. Een woonvoorziening wordt geweigerd indien een cliënt verhuist vanuit een reeds adequate en aangepaste woning naar een niet-aangepaste en niet-adequate woning.

Artikel 5.4 Aanpassing keuken en badkamer

1. Als aanpassing van de keuken of badkamer noodzakelijk is vanwege de beperkingen van de cliënt, wordt de maatwerkvoorziening vastgesteld op basis van de noodzakelijke aanpassing.
2. Als vervanging van een keuken of badkamer noodzakelijk is, wordt uitsluitend een maatwerkvoorziening verstrekt voor die aanpassingen die noodzakelijk zijn in verband met de beperkingen van de cliënt.
3. Indien onderdelen van de bestaande keuken of badkamer technisch zijn afgeschreven, wordt beoordeeld of een deel van de kosten als algemeen gebruikelijk kan worden aangemerkt. Daarbij wordt uitgegaan van wat voor algemeen aanvaarde maatschappelijke opvattingen als gebruikelijk geldt.

Artikel 5.5 Weigering woonvoorziening

Onverminderd het bepaalde in artikel 5.7 wordt geen woonvoorziening verstrekt:

- a. als de beperkingen voortkomen uit de aard van de in de woning gebruikte materialen, de slechte staat van het onderhoud of de omstandigheid dat de woning niet voldoet aan de geldende wettelijke eisen;
- b. als de cliënt zijn hoofdverblijf niet heeft of niet zal hebben in de woning waaraan de voorziening wordt getroffen;
- c. ten behoeve van woonruimten die niet geschikt zijn voor permanente bewoning;
- d. als het om voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten gaat, anders dan automatische deuropeners, hellingbanen, het verbreden van gemeenschappelijke toegangsdeuren, het aanbrengen van drempelhulpen of vlonders of het aanbrengen van een opstelplaats bij de toegangsdeur van de gemeenschappelijke ruimte;
- e. als de noodzaak het gevolg is van een verhuizing waarvoor geen aanleiding was op grond van beperkingen bij de zelfredzaamheid of participatie en er geen belangrijke reden voor de verhuizing is;
- f. als de cliënt niet is verhuisd naar de voor zijn beperkingen meest geschikte beschikbare woning, tenzij daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is gegeven door burgemeester en wethouders;
- g. als de voorziening in het geval van nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten gerealiseerd kan worden.

Artikel 5.6 Bezoekbaar huis

Een maatwerkvoorziening kan worden verstrekt voor het bezoekbaar maken van één woning in de gemeente Nissewaard ten behoeve van de ingezetene die op basis van een indicatie op grond van de Wet langdurige zorg zijn hoofdverblijf heeft in een instelling in de gemeente Nissewaard:

- regelmatig een bezoek brengt aan de bezoekbaar te maken woning;
- het bezoek voor de cliënt noodzakelijk is voor het onderhouden van sociaal contact;
- hij deze woning niet op een normale manier kan betreden of bereiken; en
- hij in de woning geen gebruik kan maken van het toilet.

Artikel 5.7 Voorwaarden en weigeringsgronden

Het college kan een maatwerkvoorziening, gericht op het versterken of behouden van de zelfstandigheid of participatie weigeren, als naar hun oordeel:

- a. recht op een vergoeding of voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat, voor zover de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning;
- b. ondersteuning niet langdurig noodzakelijk is, tenzij het gaat om hulp bij het huishouden, begeleiding of kortdurend verblijf;
- c. de cliënt géén ingezetene is van de gemeente Nissewaard;

- d. voorafgaand aan het optreden van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie, voor zover aan de zijde van de cliënt, geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie;
- e. het een voorziening betreft die de cliënt vóór het verstrekken van de beschikking zoals bedoeld in artikel 5.6 heeft gerealiseerd of geaccepteerd;
- f. voor zover de aanvraag betrekking heeft op een voorziening die al eerder aan cliënt is verstrekt in het kader van enige wettelijke bepaling of regeling en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken;
 - i. tenzij de verstrekte voorziening niet meer voldoet aan de kwaliteitseisen zoals omschreven in artikel 7.1;
 - ii. tenzij de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;
 - iii. tenzij cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoet komt in de veroorzaakte kosten.
- g. een woonvoorziening betrekking heeft op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw;
- h. de voorzieningen ten behoeve van een woningaanpassing in hotels, pensions, trekkerswoonwagens, tweede woningen, vakantie- en recreatiewoningen, ADL-clusterwoningen en gehuurde kamers betreft;
- i. het voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten betreft in aantoonbaar voor mensen met een beperking of ouderen bedoelde gebouwen;
- j. de noodzaak het gevolg is van een verhuizing waarvoor geen aanleiding bestaat op grond van beperkingen bij de zelfredzaamheid of participatie en er geen belangrijke reden voor verhuizing aanwezig is;
- k. de cliënt niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment meest geschikte woning, tenzij daarvoor vooraf schriftelijke toestemming is verleend door het college;
- l. de cliënt verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden;
- m. de cliënt aanspraak heeft op verblijf en daarmee samenhangende zorg in een instelling op grond van de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg, dan wel er redenen zijn om aan te nemen dat de cliënt daarop aanspraak kan doen gelden en weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit dienaangaande;
- n. de cliënt niet of onvoldoende wil meewerken aan het opstellen en nakomen van het ondersteuningsplan dat naar oordeel van het college noodzakelijk is voor het bereiken van resultaten;
- o. de cliënt niet of onvoldoende wil meewerken aan behandelingen die in redelijkheid gevraagd kunnen worden en hierdoor onnodig een beroep op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 gedaan moet worden.

Artikel 5.8 Verstrekkingvorm

1. Een maatwerkvoorziening kan in de volgende verstrekkingvormen worden verstrekt:
 - a. zorg in natura (ZIN)
 - b. persoonsgebonden budget (pgb)
2. Een combinatie van ZIN en pgb is mogelijk tussen verschillende voorzieningen.
3. Een combinatie van ZIN en pgb binnen één individuele maatwerkvoorziening is niet mogelijk.
4. Wijziging van het verstrekkingvorm is mogelijk, maar alleen nadat het college heeft getoetst of de nieuwe verstrekkingvorm voldoet aan de daaraan gestelde eisen, als bedoeld in deze verordening.

Artikel 5.9 Beoordeling van de aanvraag pgb

1. Om te bepalen of een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb verstrekt kan worden toetst het college conform artikel 2.3.6, tweede lid, onder a, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 of de cliënt of diens eventuele vertegenwoordiger voldoende pgb-vaardig is. Het college toetst dat aan de volgende 10 criteria:
 - a. de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger overziet de situatie van de zorgvrager en heeft een duidelijk beeld van de zorgvraag;
 - b. de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger is op de hoogte van de regels en verplichtingen die horen bij het pgb of weet deze informatie zelf bij de desbetreffende instanties te vinden;
 - c. uit de aanvraag moet blijken wat het doel is van de ondersteuning en welke prestaties er worden geleverd in relatie tot de ondersteuningsbehoefte van de cliënt in samenhang met de thuissituatie, huisgenoten, mantelzorgers, het sociaal netwerk of andere professionals;
 - d. uit de aanvraag moet blijken dat de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger in staat is om te beoordelen en beargumenteren of de geleverde zorg passend en kwalitatief goed is;

- e. uit de aanvraag moet blijken dat de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger in staat is om te communiceren met de zorgverlener, huisgenoten, mantelzorgers, het sociale netwerk en andere professionals en de inzet van zorgverleners te coördineren, waardoor de zorg door kan gaan ook bij verlof en ziekte van de zorgverlener;
 - f. uit de aanvraag moet blijken dat de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger in staat is om zelfstandig te handelen en onafhankelijk voor een zorgverlener te kiezen;
 - g. de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger is in staat om afspraken te maken met de zorgverlener, die vast te leggen in een zorgovereenkomst en om dit te verantwoorden aan de verstrekkers van het pgb;
 - h. uit de aanvraag moet blijken dat de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger voldoende budgetvaardig is om een overzichtelijke pgb-administratie bij te houden waardoor hij inzicht heeft in de bestedingen van het pgb;
 - i. uit de aanvraag moet blijken dat de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger voldoende vaardig is om te communiceren met de gemeente, de SVB en zorgverleners. Daaronder wordt in ieder geval begrepen het beheersen van de Nederlandse taal in woord en geschrift, het voldoende digitaal vaardig zijn en het beschikken over een DigiD;
 - j. uit de aanvraag moet blijken dat de cliënt of de eventuele vertegenwoordiger voldoende juridische kennis heeft over het werk- of opdrachtgeverschap of deze kennis weet te vergaren, zodat hij in staat is om als werk- of opdrachtgever op te treden, een redelijk uurloon overeen te komen met de zorgverleners, de zorgverleners aan te sturen en aan te spreken op hun functioneren, loon door te betalen bij ziekte, een redelijke opzegtermijn te hanteren.
2. De cliënt of diens vertegenwoordiger stelt een pgb plan op en dient dit in bij het college. Dit pgb plan bevat in ieder geval:
 - a. een concrete omschrijving van de zorg die de zorgvrager nodig heeft;
 - b. een concrete omschrijving van het doel dat de zorgvrager middels het pgb wil behalen en de wijze waarop de zorgvrager dit verwacht te doen;
 - c. een concrete omschrijving op welke wijze de voorziening geschikt is voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt;
 - d. een concrete omschrijving van de manier waarop de zorgvrager het pgb wil besteden;
 - e. de naam van de organisatie of persoon die de zorg of ondersteuning levert;
 - f. de frequentie waarmee de zorg wordt ingezet;
 - g. een concrete omschrijving van de manier waarop de kwaliteit van de verstrekking is gewaarborgd;
 - h. de kosten van de voorziening, uitgedrukt in aantal uren of producten.
 3. In het geval de cliënt zelf niet over de benodigde vaardigheden beschikt om over het pgb regie te voeren, kan toch een pgb verstrekt worden als iemand uit het eigen netwerk of een vertegenwoordiger van de cliënt de regie namens de cliënt kan voeren. Deze persoon zal in dat geval ook bij de gesprekken aanwezig zijn en zal aan de criteria genoemd in het eerste lid moeten voldoen.

Artikel 5.10 Regels voor het pgb

1. De hoogte van een pgb:
 - a. wordt vastgesteld aan de hand van een door de cliënt opgesteld plan over hoe hij het pgb gaat besteden;
 - b. wordt berekend op basis van een prijs of tarief waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het pgb toereikend is om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, van derden te betrekken, en wordt indien nodig aangevuld met een vergoeding voor onderhoud en verzekering, en
 - c. bedraagt niet meer dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst compenserende in de gemeente beschikbare maatwerkvoorziening in natura.
2. De hoogte van een pgb voor een cliënt ten behoeve van een zaak, zoals een hulpmiddel, woningaanpassing en autoaanpassing, wordt vastgesteld op basis van de kostprijs van de zaak die de cliënt zou hebben ontvangen als de zaak volgens het gecontracteerde tarief in natura zou zijn verstrekt. Daarbij wordt rekening gehouden met een reële termijn voor de technische afschrijving en met de onderhouds- en verzekeringskosten.
3. De hoogte van een pgb voor een cliënt die gebruik maakt van het collectief vervoer wordt vastgesteld op basis van de door het Nibud gehanteerde kosten per kilometer voor het gebruikte autotype, met een maximum van het aantal kilometers wat gehanteerd wordt bij het collectief vervoer.
4. De hoogte van een pgb voor een cliënt ten behoeve van een dienst wordt vastgesteld op basis van het door het college gecontracteerde tarief in natura dat voor alle diensten geldt, overeenkomstig de door het college vast te stellen nadere regels, waarbij wordt uitgegaan van:

- a. 100% van het tarief in natura wanneer het professionele ondersteuning betreft die geboden wordt door een professional in dienst van een zorgaanbieder;
 - b. 80% van het tarief in natura wanneer het professionele ondersteuning betreft die wordt geboden door een ter zake gediplomeerde zelfstandige zonder personeel;
 - c. het wettelijk minimumloon inclusief vakantiegeld wanneer de zorgverlening wordt uitgevoerd door een persoon uit het sociaal netwerk;
 - d. wanneer de door de cliënt gecontracteerde zorgverlener een lager tarief rekent dan het tarief voor zorg in natura, wordt dat lagere tarief gehanteerd.
5. Een pgb mag niet worden besteed aan:
 - a. kosten voor bemiddeling, tussenpersonen of belangenbehartigers;
 - b. kosten voor het pgb beheer;
 - c. kosten voor ondersteuning bij het aanvragen van een pgb;
 - d. kosten voor coördinatie;
 - e. reiskosten van de zorgverlener;
 - f. hulpmiddelen of aanpassingen die door progressiviteit van het ziektebeeld snel vervangen dienen te worden;
 - g. voorzieningen waarvoor een algemene of collectieve voorziening aanwezig is;
 - h. feestdagenuitkeringen aan de zorgverlener;
 - i. een vrij besteedbaar bedrag of vrijwilligersvergoeding;
 6. Een pgb is niet bedoeld voor besteding in het buitenland. In individuele gevallen kan het college hiervan afwijken.
 7. Het college kan nadere regels stellen voor het pgb.

Artikel 5.11 Inhoud beschikking

1. De zorgaanbieder stelt het zorgplan op de te bieden maatwerkvoorziening op, gebaseerd op het onderzoeksverslag en maakt onderdeel uit van de beschikking. Dit plan is het ondersteuningsplan deel 2, dat wordt gebruikt voor de beoordeling van de geboden zorg. Wanneer een pgb wordt toegekend is het zorgplan gelijk aan het pgb-plan.
2. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
 - a. welke de te verstrekken voorziening is en wat de omvang en het beoogde resultaat daarvan zijn;
 - b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
 - c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en
 - d. indien van toepassing, welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn;
 - e. dat wanneer er sprake is van een te betalen bijdrage, de cliënt daarover in de beschikking wordt geïnformeerd.
3. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
 - a. voor welk resultaat het pgb moet worden aangewend;
 - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
 - c. wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;
 - d. welke voorwaarden aan het pgb verbonden zijn;
 - e. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
 - f. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb;
 - g. dat een gesloten zorgovereenkomst aan de gemeente wordt overhandigd alvorens men overgaat tot het uitkeren van het pgb;
 - h. dat wanneer er sprake is van een te betalen bijdrage, de cliënt daarover in de beschikking wordt geïnformeerd.

Artikel 5.12 Kwaliteitseisen pgb

1. Onder professionele zorgaanbieder wordt verstaan de aanbieder van maatschappelijke ondersteuning die handelt overeenkomstig de op hem rustende professionele verantwoordelijkheid, zoals deze voortvloeit uit de geldende professionele standaard.
2. Uit de aanvraag moet blijken dat de aanbieder van de met het pgb in te kopen ondersteuning, verantwoorde hulp levert, waaronder wordt verstaan hulp van een goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de behoefte van de cliënt.
3. Indien de met het pgb in te kopen ondersteuning wordt geleverd door een professionele zorgaanbieder komen de kwaliteitseisen overeen met de kwaliteitseisen die gesteld zijn aan zorgaanbieders die zorg in natura leveren. De kwaliteitseisen zorg in natura zijn opgenomen in bijlage 3.

4. Indien het ondersteuning betreft die geboden wordt door ter zake deskundig persoon uit het sociaal netwerk, dient de ondersteuning overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.2 van deze verordening passend en toereikend te zijn gelet op de problematiek en ontwikkelingsdoelen van de cliënt. Dit is afhankelijk van de deskundigheid van de hulpverlener, de wijze van hulpverlening en van de situatie en de achtergrond van de problematiek van de cliënt. Voorts wordt minimaal voldaan aan de volgende vereisten:
 - a. de zorgverlener verstrekt een verklaring omtrent het gedrag (VOG), specifiek voor de betreffende functie en op het moment dat de levering van de maatwerkvoorziening aanvangt maximaal drie maanden oud;
 - b. de zorgverlener beheerst de Nederlandse taal in woord en geschrift;
 - c. er bestaat geen belangenverstrengeling of schijn van belangenverstrengeling;
 - d. de zorgverlener de hulp niet als gebruikelijke zorg of als mantelzorger kan verlenen; en
 - e. de zorgverlener dient aan te kunnen geven dat de ondersteuning aan de belanghebbende voor hem niet tot overbelasting leidt.
5. Het college ziet toe op de besteding van het pgb. Hiertoe kan zij gegevens opvragen om te beoordelen of de geleverde zorg voldoet aan de onder het eerste tot en met het derde lid gestelde kwaliteitseisen. De cliënt of zijn vertegenwoordiger moet hiertoe op aanvraag alle gevraagde en relevante gegevens overleggen.

Artikel 5.13 Pgb voor een woningaanpassing

1. Indien een pgb wordt aangevraagd voor een woningaanpassing, wordt de hoogte daarvan vastgesteld op basis van de kosten van de goedkoopst adequate voorziening in natura. Voor de vaststelling van het bedrag wordt gebruikgemaakt van door het college vastgestelde prijslijsten voor standaard woningaanpassingen of van een, door of namens het college opgevraagde, offerte.
2. De woningeigenaar vraagt minimaal één offerte op waarmee een veilige en adequate oplossing wordt geboden voor het woonprobleem.
3. De hoogte van een pgb kan nooit meer bedragen dan de kosten die worden gehanteerd in door het college afgesloten overeenkomst in het kader van woningaanpassingen in natura.
4. Het college geeft toestemming voor de woningaanpassing, op voorwaarde dat niet reeds zonder toestemming een begin is gemaakt met de werkzaamheden waarop het pgb betrekking heeft.
5. De woningeigenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de woningaanpassing conform het programma van eisen en de eventuele daarmee samenhangende formele opdrachtverlening aan de aannemer.
6. Het college verleent slechts een pgb voor een woningaanpassing als aan de door hem aangewezen personen toegang is verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt verricht. Controle vindt achteraf plaats. De genoemde personen moeten ook inzicht krijgen in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing en de gelegenheid krijgen de woningaanpassing te controleren.
7. Het pgb wordt uitbetaald aan de aanvrager, tenzij deze toestemming heeft verleend aan de gemeente om het aan de woningeigenaar uit te betalen. Direct na de voltooiing van de werkzaamheden, doch uiterlijk binnen drie maanden na het verlenen van toestemming voor het aanpassen van de woning, verklaart diegene aan wie het pgb wordt uitbetaald aan de gemeente dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid (de gereedmelding). Deze gereedmelding is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van het pgb. De gereedmelding gaat vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorziening is voldaan aan de voorwaarden waaronder het pgb is verleend. Degene aan wie het pgb wordt uitbetaald, dient gedurende een periode van vijf jaar alle rekeningen en betalingsbewijzen met betrekking tot de werkzaamheden ter controle beschikbaar te houden.
8. De gemeente dan wel de cliënt is niet gehouden de woningaanpassing ongedaan te maken, indien de cliënt niet langer gebruik maakt van de woning.

Artikel 5.14 Contra-indicaties, weigeringsgronden en herzieningsgronden voor het pgb

1. Een aanvraag voor een pgb van de cliënt of diens vertegenwoordiger kan door het college worden geweigerd als:
 - a. het pgb wordt beheerd door de zorgverlener, die aan een bloed- of aanverwant in de eerste of tweede graad naar het oordeel van het college geen onafhankelijke zorg verleent;
 - b. de vertegenwoordiger ook zorgverlener is of een andere functie heeft bij de hulpverlenende instantie;
 - c. de vertegenwoordiger zelf onder bewind, mentorschap of curatele staat;
 - d. de vertegenwoordiger zelf te maken heeft met schuldenproblematiek of verslavingsproblematiek;
 - e. de vertegenwoordiger zelf een indicatie heeft waaruit blijkt dat hij niet of niet langer pgb vaardig is;

- f. de aanvrager zich in het verleden niet aan de voorwaarden voor een pgb heeft gehouden en er eerder een pgb is ingetrokken of beëindigd door het college vanwege het handelen van de cliënt of diens vertegenwoordiger;
 - g. de aanvrager de ondersteuning middels het pgb in wil kopen bij een door de gemeente gecontracteerde zorgaanbieder voor zorg in natura, waarbij de kosten voor het pgb hoger zijn dan de kosten voor de natura-voorziening, in dat geval kan voor dit deel de aanvraag voor een pgb worden geweigerd.
2. Een indicatie voor een pgb van de cliënt of diens vertegenwoordiger kan door het college worden herzien of ingetrokken als:
 - a. de aanvrager het pgb niet of voor een ander doel gebruikt dan waarvoor het is bedoeld;
 - b. het pgb niet binnen 6 maanden na toekenning is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden;
 - c. de voorziening niet noodzakelijk zal zijn gedurende de gehele afschrijvingstermijn;
 - d. het pgb wordt gebruikt voor zaken waarvoor het conform artikel 5.8, vijfde lid niet gebruikt mag worden.

Artikel 5.15 Wisselen van zorgverlener

Wisselingen van zorgaanbieder worden in principe toegestaan met dien verstande dat het college een onderzoek in kan stellen naar de doelmatigheid van de geboden zorg naar aanleiding van het verzoek. Het college onderzoekt of de nieuwe zorgaanbieder voldoet aan de gestelde eisen, bedoeld in deze verordening.

Hoofdstuk 6 Bijdrage in de kosten

Artikel 6.1 Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen of pgb's

1. Een cliënt is geen eigen bijdrage verschuldigd voor het gebruik van algemene voorzieningen.
2. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorziening in natura of een pgb zolang hij van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt.
3. De hoogte van de eigen bijdrage, bedoeld in het tweede lid, voor een of meer voorzieningen samen is gelijk aan het bedrag, bedoeld in artikel 2.1.4a, vierde lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
4. In afwijking van het derde lid is voor de maatwerkvoorziening Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) een door het college in de nadere regels vastgestelde eigen bijdrage verschuldigd.
5. Als een maatwerkvoorziening of pgb wordt verstrekt ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt is de bijdrage in de kosten verschuldigd door:
 - a. de onderhoudsplichtige ouders;
 - b. degene die anders dan als ouder het gezag uitoefent over een cliënt.
6. De kostprijs van de voorziening is gelijk aan de waarde van de investering die de gemeente zich moet getroosten om de voorziening te kunnen realiseren.

Hoofdstuk 7 Kwaliteit en Veiligheid

Artikel 7.1 Kwaliteitseisen aanbieders maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:
 - a. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
 - b. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg en ondersteuning;
 - c. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard;
 - d. voor zover van toepassing, erop toe te zien dat de kwaliteit van de voorzieningen en de deskundigheid van beroepskrachten tenminste voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de in de toepasselijke sector erkende keurmerken.
2. Het college kan aan de hand van de in bijlage 3 genoemde kwaliteitseisen bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

Artikel 7.2 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening door een aanbieder.
2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening onverwijld aan de toezichthoudend ambtenaar.

Artikel 7.3 Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

1. Het college informeert een cliënt of zijn vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening of pgb zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
2. Onverminderd artikel 2.3.8 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 doet een cliënt aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot hero-verweging van een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
3. Onverminderd artikel 2.3.10 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 kan het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat de cliënt langer dan drie maanden verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet.
4. Indien het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 met toepassing van artikel 2.3.10, onderdeel a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van de cliënt en van degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten persoonsgebonden budget.
5. Ingeval het recht op een in bruikleen of in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.
6. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 7.4 Opschorting betaling uit het pgb

1. Het college kan de Sociale Verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken als er ten aanzien van een cliënt een ernstig vermoeden is gerezen dat sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.3.10, eerste lid, onder a, d of e, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
2. Het college kan de Sociale Verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 7.3, derde lid.
3. Het college stelt de persoon aan wie het pgb is verstrekt schriftelijk op de hoogte van het verzoek als bedoeld in het eerste of tweede lid.

Artikel 7.5 Onderzoek naar kwaliteit en recht- en doelmatigheid maatwerkvoorzieningen en pgb's

1. Het college onderzoekt periodiek, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van maatwerkvoorzieningen en pgb met het oog op de beoordeling van de kwaliteit en recht- en doelmatigheid daarvan.

Artikel 7.6 Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

1. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die zij hanteren voor door derden te leveren diensten, in ieder geval rekening met:
 - a. de aard en omvang van de verrichten taken;
 - b. een redelijke toeslag voor overhead kosten;
 - c. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg; en
 - d. kosten voor bijscholing van het personeel.
2. Het college houdt in het belang van een goede prijs kwaliteitsverhouding bij de vaststelling van de tarieven die zij hanteren voor door derden te leveren overige voorzieningen, in ieder geval rekening met:
 - a. de marktprijs van de voorziening; en

- b. de eventuele extra taken die in verband met de voorziening van de leverancier worden gevraagd, zoals:
 - 1°. aanmeten, leveren en plaatsen van de voorziening;
 - 2°. instructie over het gebruik van de voorziening;
 - 3°. onderhoud van de voorziening; en
 - 4°. verplichte deelname in bepaalde samenwerkingsverbanden.

Hoofdstuk 8 Waardering mantelzorgers en tegemoetkoming meerkosten

Artikel 8.1 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Mantelzorgers van cliënten van de gemeente Nissewaard kunnen in aanmerking komen voor jaarlijkse activiteiten die op basis van artikel 2.1.6. van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 georganiseerd worden.

Artikel 8.2 Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen

Het college kan een tegemoetkoming verstrekken ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie aan personen met een beperking of chronische problemen.

Hoofdstuk 9 Klachten en medezeggenschap

Artikel 9.1 Klachtregeling en medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten en voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, ten aanzien van alle voorzieningen.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen en medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Hoofdstuk 10 Overgangsrecht en slotbepalingen

Artikel 10.1 Evaluatie

Het college evalueert periodiek het gevoerde beleid.

Artikel 10.2 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing van deze verordening leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 10.3 Nadere regels

Het college is bevoegd om via de vaststelling van nadere regels een nadere uitwerking te geven aan de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en verordening.

Artikel 10.4 Intrekking oude verordening

De Verordening maatschappelijke ondersteuning Nissewaard 2024 wordt ingetrokken.

Artikel 10.5 Overgangsrecht

Een cliënt houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de in artikel 10.4 genoemde regeling, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.

Artikel 10.6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2026.

Artikel 10.7 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning Nissewaard 2026.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nissewaard op 10 december 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage 1, bedoeld in artikel 1.1: wettelijke begrippen

De artikelen 1.1.1 en 1.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 bevatten op 1 juli 2025 de volgende begripsbepalingen die voor deze verordening en de daarop berustende bepalingen van toepassing zijn:

- aanbieder: natuurlijke persoon of rechtspersoon die jegens het college gehouden is een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening te leveren;
- algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;
- begeleiding: activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven;
- beschermd wonen: wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
- beroepskracht: natuurlijke persoon die in persoon beroepsmatig werkzaam is voor een aanbieder;
- CAK: het CAK, genoemd in artikel 6.1.1, eerste lid, van de Wet langdurige zorg;
- calamiteit: niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid;
- CIZ: het CIZ, genoemd in artikel 7.1.1, eerste lid, van de Wet langdurige zorg;
- cliënt: persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening of aan wie een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is verstrekt of door of namens wie een melding is gedaan als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid;
- cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;
- college: college van burgemeester en wethouders;
- gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten;
- geweld bij de verstrekking van een voorziening: seksueel binnendringen van het lichaam van of ontucht met een cliënt, alsmede lichamelijk en geestelijk geweld jegens een cliënt, door een beroepskracht dan wel door een andere cliënt met wie de cliënt gedurende het etmaal of een dagdeel in een accommodatie van een aanbieder verblijft;
- huiselijk geweld: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring;
- huiselijke kring: een familielid, een huisgenoot, de echtgenoot of voormalig echtgenoot of een mantelzorger;
- hulpmiddel: roerende zaak die bedoeld is om beperkingen in de zelfredzaamheid of de participatie te verminderen of weg te nemen;
- maatschappelijke ondersteuning:
 - 1°. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
 - 2°. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
 - 3°. bieden van beschermd wonen en opvang;
- maatwerkvoorziening: op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
 - 1°. ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
 - 2°. ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
 - 3°. ten behoeve van beschermd wonen en opvang;
- mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;

- opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
- participatie: deelnemen aan het maatschappelijke verkeer;
- personen of rechtspersonen die als vertegenwoordiger als bedoeld in het eerste lid kunnen optreden zijn de curator, de mentor of de gevolmachtigde van de cliënt, dan wel, indien zodanige persoon of rechtspersoon ontbreekt, diens echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel van de cliënt, tenzij deze persoon dat niet wenst, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt, diens ouder, kind, broer of zus, tenzij deze persoon dat niet wenst.
- persoonsgebonden budget: bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot een maatwerkvoorziening behoren, en die een cliënt van derden heeft betrokken;
- persoonsgegevens, gegevens over gezondheid, verwerking van persoonsgegevens, bestand, verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming;
- persoonsgegevens van strafrechtelijke aard: persoonsgegevens van strafrechtelijke aard als bedoeld in paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming;
- sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;
- toezichthoudende ambtenaar: persoon als bedoeld in de artikelen 4.3.1, 6.1 en 6.2 van de wet;
- uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen: Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen als bedoeld in hoofdstuk 5 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
- Veilig Thuis: Veilig Thuis-organisatie als bedoeld in artikel 4.1.1 van de wet;
- vertegenwoordiger: persoon of rechtspersoon die een cliënt vertegenwoordigt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake;
- vertrouwenspersoon:
 - 1°. persoon die beroepsmatig of niet incidenteel als vrijwilliger personen die bij een melding aan een Veilig Thuis-organisatie betrokken zijn op hun verzoek ondersteunt bij de uitoefening van hun rechten jegens Veilig Thuis;
 - 2°. die onafhankelijk is van de Veilig Thuis-organisatie waarmee de persoon die bij een melding betrokken is, te maken heeft, en
 - 3°. voor wie een verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens is afgegeven;
- voorziening: algemene voorziening of maatwerkvoorziening;
- woningaanpassing: bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan een woonruimte;
- zelfredzaamheid: in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden.

Bijlage 2, bedoeld in artikel 3.2: criteria gebruikelijke hulp voor kinderen

Criteria ten aanzien van gebruikelijke hulp van ouders voor kinderen met een normaal ontwikkelingsprofiel in verschillende levensfasen van het kind in relatie tot zorg (bron: Indicatiewijzer).

Kinderen van 0 tot 3 jaar
hebben bij alle activiteiten verzorging van een ouder nodig;
ouderlijk toezicht is zeer nabij nodig;
zijn in toenemende mate zelfstandig in bewegen en verplaatsen;
hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
hebben een beschermde woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.
Kinderen van 3 tot 5 jaar
kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan binnenshuis korte tijd op gehooraafstand (bijv. ouder kan was ophangen in andere kamer);
hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
kunnen zelf zitten, en op gelijkvloerse plaatsen zelf staan en lopen;
hebben hulp, toezicht, stimulans, zindelijkheidstraining en controle nodig bij de toiletgang;
hebben hulp, toezicht, stimulans en controle nodig bij aan- en uitkleden, eten en wassen, in- en uit bed komen, dag- en nachtritme en dagindeling bepalen;
hebben begeleiding nodig bij hun spel en vrijetijdsbesteding;
zijn niet in staat zich zonder begeleiding in het verkeer te begeven;
hebben een beschermde woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.
Kinderen van 5 tot 12 jaar
kinderen vanaf 5 jaar hebben een reguliere dagbesteding op school, oplopend van 22 tot 25 uur/week;
kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan op enige afstand (bijv. kind kan buitenspelen in directe omgeving van de woning als ouder thuis is);
hebben toezicht, stimulans en controle nodig en vanaf 6 jaar tot 12 jaar geleidelijk aan steeds minder hulp nodig bij hun persoonlijke verzorging zoals het zich wassen en tanden poetsen;
hebben hulp nodig bij het gebruik van medicatie;
zijn overdag zindelijk, en 's nachts merendeels ook; ontvangen indien nodig zindelijkheidstraining van de ouders/verzorgers;
hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
hebben begeleiding van een volwassene nodig in het verkeer wanneer zij van en naar school, activiteiten ter vervanging van school of vrije tijdsbesteding gaan;
hebben een beschermde woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.
Kinderen van 12 tot 18 jaar
hebben geen voortduren toezicht nodig van volwassenen;
kunnen vanaf 12 jaar enkele uren alleen gelaten worden;
kunnen vanaf 16 jaar een dag en/of een nacht alleen gelaten worden;
kunnen vanaf 18 jaar zelfstandig wonen;
hebben bij hun persoonlijke verzorging geen hulp en maar weinig toezicht nodig;
hebben bij gebruik van medicatie tot hun 18e jaar toezicht, stimulans en controle nodig;
hebben tot 18 jaar een reguliere dagbesteding op school/opleiding;
hebben begeleiding en stimulans nodig bij ontplooiing en ontwikkeling (bv. huiswerk of het zelfstandig gaan wonen);
hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;

hebben tot 17 jaar een beschermde woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Bijlage 3, bedoeld in artikel 5.13, derde lid: Kwaliteitseisen zorg in natura (o.b.v. Kwaliteitskader: Jeugdwet, Wmo gemeente Nissewaard d.d. 1 januari 2023 versie 1.1)

Inzet erkende methodieken	De zorgaanbieder dient bij voorkeur methodieken en interventies in te zetten die onafhankelijk zijn onderzocht en daarbij effectief zijn bevonden. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van interventies en methodieken die zijn opgenomen en beschreven in een van volgende databanken, of vergelijkbaar. • Movisie: Databank Effectieve Sociale Interventies. • Nederlands Jeugd Instituut: Databank Effectieve Jeugdinterventies. • Trimbos Instituut: Databank Erkende interventies GGZ. Met vergelijkbaar wordt bedoeld een databank of erkenningsregeling die op een met de werkwijze van Movisie, NJI of Trimbos instituut overeenkomstig protocol tot een onafhankelijke, goed geborgde en deskundige beoordeling komt van interventies en deze kenbaar maakt door middel van een actueel, transparant en goed toegankelijk openbaar register. Het werken met erkende methodieken, of vergelijkbaar, houdt onder meer in dat de zorgaanbieder de ondersteuning uitvoert op een doelgerichte, planmatige en geordende wijze. De zorgaanbieder plant en bewaakt de voortgang van de ondersteuning en is op verzoek van de gemeente bereid en in staat om te rapporteren over de voortgang van de ondersteuning en de mate waarin stappen zijn gezet naar de te bereiken resultaten. De gemeente behoudt zich het recht voor om interventies die niet zijn opgenomen in een van de genoemde databanken, of vergelijkbaar, te beoordelen op de vraag of deze een voldoende en aantoonbare bijdrage leveren aan het wegnemen van beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie.
Uitgangspunten kwaliteit Ondersteuning op grond van de Wmo 2015	<i>De onderstaande uitgangspunten zijn van toepassing op perceel hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding en casusregie over Wmo cliënten betreft.</i> Voor de aanbestedende dienst is de kwaliteit van de ingezette ondersteuning van wezenlijk belang. Wij sluiten hiervoor aan bij de landelijke standaard, zoals deze is neergelegd in de basis set Kwaliteitseisen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Zorgaanbieders dienen te voldoen aan de in de basis set neergelegde kwaliteitseisen. Er wordt waar mogelijk inclusie bevordert conform de doelstellingen van het VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap. <i>De cliënt wordt betrokken</i> • Het handelen van de zorgaanbieder is professioneel en gericht op het behoud, het herstel en het versterken van de eigen regie en zelfredzaamheid van de cliënt en het versterken van het sociale netwerk en de veerkracht van de cliënt. Er wordt uitgegaan van wat een cliënt wil en belangrijk vindt. Als het handelen van de cliënt een ernstig gevaar oplevert voor hem en/of zijn omgeving, dan moet de betrokken medewerker van de zorgaanbieder noodzakelijke actie(s) ondernemen. De ondersteuning sluit aan bij de leefwereld van de cliënt, in taalgebruik, denkniveau, cultuur en tempo en houdt rekening met de levensfase en de eigen kracht en zelfredzaamheid van een client. De aard, omvang en frequentie van de ondersteuning, wordt door de zorgaanbieder in samenspraak met de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger en/of zijn mantelzorger bepaald, uitgevoerd en geëvalueerd. <i>De Ondersteuning is veilig</i> • De relatie tussen cliënt en medewerker van de zorgaanbieder is voor de cliënt vertrouwd en stabiel. Wijzigingen in (schriftelijk) gemaakte afspraken tussen cliënt en professional worden binnen 5 dagen en op een bij de cliënt passende manier gemeld. • De medewerker van de zorgaanbieder is in staat ervoor te zorgen dat de onderlinge relatie voor zowel de professional als de cliënt veilig is zowel lichamelijk als mentaal. • Er is schriftelijk overeenstemming met de cliënt over welke informatie door de professional gedeeld wordt en met wie. • De medewerker van de zorgaanbieder onderneemt actie bij gesignaleerde onveiligheid en/of geweld dan wel mishandeling in de leefsituatie en het sociale netwerk van de cliënt, zoals omschreven de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. <i>De Ondersteuning garandeert continuïteit, samenhang en resultaten</i>

	- De medewerker van de zorgaanbieder heeft de kennis, houding en vaardigheden voor de betreffende ondersteuningsvraag van de cliënt en onderhoudt deze bijvoorbeeld door het volgen van relevante opleidingen. De professional krijgt de ruimte om hierin zelf keuzes te maken. - De ondersteuning aan de cliënt is aantoonbaar gericht op het behalen van het in ondersteuningsplan afgesproken resultaat. Dit wordt periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. - De medewerker van de zorgaanbieder is op de hoogte van en bekend met de andere hulpverleners die bij een cliënt betrokken zijn. Hij consulteert andere hulpverleners bij vragen en werkt samen waar dat zinvol is voor de doelstellingen van de cliënt en het behalen van het resultaat.
Algemene uitgangspunten	Bij het inzetten van ondersteuning gelden de volgende algemene uitgangspunten: - Het realiseren van zoveel mogelijk integrale begeleiding of behandeling. - Het waar mogelijk realiseren van afschaling, dat wil zeggen overgang naar een lichtere vorm van ondersteuning zodra dit verantwoord is. - De zorgaanbieder maakt gebruik van de eigen kracht van de cliënt, de ouders en/of de mantelzorgers en probeert deze eigen kracht zo veel mogelijk te bevorderen. - De zorgaanbieder hanteert een systeemgerichte aanpak en zet in op de versterking van het systeem rondom de cliënt. - Ondersteuning vindt zo veel mogelijk plaats in de vertrouwde omgeving van gezin, school en buurt.
Kwaliteit van de ondersteuning	De zorgaanbieder draagt er zorg voor dat de ondersteuning van goede kwaliteit is. Een voorziening wordt in elk geval: - veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verstrekt; - afgestemd op de reële behoefte van de cliënt en op andere vormen van ondersteuning of hulp die de cliënt ontvangt. - verstrekt in overeenstemming met de op de beroepskracht rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard. - verstrekt met respect voor en inachtneming van de (wettelijke) rechten van de Cliënt zoals onder andere het recht op privacy, het recht op vrijheid van meningsuiting et cetera.
Inzet van personeel	De medewerker blijft binnen de grenzen van zijn of haar bekwaamheid en bevoegdheid. - Medewerkers die contact hebben met de cliënt zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Deze verklaring dient specifiek voor de betreffende functie die door de medewerker wordt uitgevoerd te zijn afgegeven. De verklaring mag niet eerder zijn afgegeven dan drie maanden voor het tijdstip waarop betrokkene bij de aanbieder in dienst is getreden. Na indiensttreding draagt de aanbieder er zorg voor dat voor de medewerker ten minste eenmaal per vijf jaar een nieuwe VOG wordt aangevraagd en verkregen. Deze VOG-verklaringen dienen op eerste verzoek van de aanbieder per omgaande te worden overlegd. - Alle medewerkers die direct contact hebben met cliënten beheersen de Nederlandse taal in woord en geschrift.
Melden calamiteiten	Calamiteiten binnen de Wmo zijn: - Een gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van ondersteuning en die tot de dood of een ernstig schadelijk gevolg voor een patiënt of cliënt heeft geleid. - Een gebeurtenis tijdens het ondersteuningsproces die tot schade aan de cliënt en/ of medewerker heeft geleid, had kunnen leiden of (nog) zou kunnen leiden. De zorgaanbieder is verplicht calamiteiten direct bij de gemeente te melden.
Signaleringsfunctie	De zorgaanbieder heeft een brede signaleringsfunctie. Hieronder wordt verstaan dat de zorgaanbieder op zo kort mogelijke termijn (zo snel als redelijkerwijs mogelijk is) overlegt met de gemeente en/of andere verwijzers als de zorgaanbieder op basis van zijn eigen professionele oordeel constateert dat sprake is van een of meer van de volgende situaties: Het systeem van de cliënt kan op een intensievere manier een rol spelen bij het behalen van de doelen (resultaten) zoals opgenomen in het ondersteuningsplan van de cliënt.

	• Het geboden segment is niet voldoende dan wel te uitgebreid om de doelen/resultaten vastgesteld in het ondersteuningsplan van de cliënt te bereiken. • De doelen opgenomen in het zorgplan van de cliënt zijn niet passend bij de behoefte, situatie, omgeving en/of mogelijkheden van de cliënt. • Er is een ondersteuningsvraag van andere aard (zoals: schulden, werk, verslaving). • De cliënt vermijdt noodzakelijke ondersteuning <i>Signalering inzake huiselijk geweld en kindermishandeling</i> De zorgaanbieder voert de opdracht uit met in achtname van de actuele Meldcode voor Huiselijk Geweld en Kinderminshandeling. De zorgaanbieder maakt gebruik van het voor de sector waarin hij werkzaam is toepasselijke afwegingskader. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en/of kindermishandeling voor onder andere de gemeente Nissewaard. Veilig Thuis is 24/7 gratis bereikbaar op telefoonnummer 0800-2000 of via https://veiligthuisrr.nl/professional-en-wil-advies.
Samenwerking met andere professionals	De zorgaanbieder zorgt voor een goede samenwerking met andere professionals. De zorgaanbieder zijn verplicht om samen te werken op basis van de volgende principes: • In de samenwerking ligt de focus op het in het ondersteuningsplan geformuleerde doel (resultaat). Dit overstijgt de eigen belangen van de zorgaanbieder. • Het belang van de cliënten staat voorop in de samenwerking. • De zorgaanbieder verdiepen zich in elkaars ervaring, kennis, vaardigheden. • Bij onvrede, onduidelijkheid, frustratie, onenigheid of een vergelijkbare situatie gaan zorgaanbieder proactief een open gesprek aan om te achterhalen wat de wederzijds beweegredenen en belangen zijn en streven gezamenlijk naar een bevredigende oplossing.
Competenties medewerkers	Om zo veel mogelijk aan te sluiten bij landelijk geldende kaders volgt de Aanbestedende Dienst voor Hulp bij het huishouden, Begeleiding, Groepsbegeleiding en Dagbesteding de door Movisie43 opgestelde competenties maatschappelijke ondersteuning. Dit houdt in dat de medewerker van een zorgaanbieder ondersteuning moet kunnen bieden op basis van de volgende competenties: 1. Verheldert vragen en behoeften van de Cliënt. 2. Versterkt eigen kracht en zelfredzaamheid van de Cliënt. 3. Is zichtbaar en handelt proactief. 4. Stimuleert verantwoordelijk en oplossingsgericht gedrag van de Cliënt. 5. Stuur aan op betrokkenheid en participatie van de Cliënt. 6. Verbindt individuele en gemeenschappelijke vragen en potenties. 7. Werkt samen en versterkt netwerken. 8. Beweegt zich tussen verschillende werelden en culturen. 9. Signaleert en speelt in op veranderingen. 10. Is ondernemend en benut professionele ruimte. Als er aanleiding is om deze (competentie) profielen aan te scherpen en/of aan te vullen bespreekt de gemeente dit met de zorgaanbieder.
Ambulante ondersteuning, groepsgewijze ondersteuning, arbeidsmatige ondersteuning, hulp bij het huishouden.	In de dienstomschrijving in de Dienstencatalogus Nissewaard zijn in de bepalingen opgenomen aan welke kwalificaties medewerkers dienen te voldoen. De catalogus is te vinden op Nissewaard.nl

Toelichting op de verordening

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 moet door de gemeenteraad een verordening ter uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning worden vastgesteld, de zogenaamde verordeningplicht. In de wet is op diverse punten aangegeven wat ten minste in de verordening moet worden opgenomen.

Een van de uitgangspunten van de wet is dat hierbij telkens wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de cliënt en diens sociale netwerk. Daarna wordt door de gemeente onderzocht waar

de gemeente in aanvulling hierop de cliënt in staat stelt om gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening. Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan diens mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren in de maatschappij.

Er moet telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen. Doel is om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen, mantelzorg of met hulp van zijn sociale netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren. Dit om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de wet valt. De wet en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom in hoofdlijnen vast. Onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning bestond een recht op compensatie, terwijl het er nu om gaat dat er zorgvuldig moet worden gekeken naar de mogelijkheden die de client zelf heeft. Pas als is vastgesteld dat de client dit niet (voldoende) heeft kan er tot ondersteuning worden overgegaan. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden; ondersteuning alleen waar ondersteuning nodig is.

Als de cliënt van mening is dat het college de cliënt ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de beslissing op diens bezwaar. De rechter zal toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgescreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft verricht en of de ondersteuning, gelet op de situatie en de beperkingen van de cliënt, een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

Op grond van artikel 2.1.7 van de wet kunnen gemeenten bepalen dat personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen met daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie. Gemeenten hoeven dit echter niet te bepalen. Gemeenten hebben beleidsvrijheid met betrekking tot de besteding van de middelen voor het bieden van maatwerk aan cliënten met meerkosten vanwege een beperking of chronische ziekte.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet (in artikel 1.1.1. en 1.1.2) al een aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening (zie bijlage 1).

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb) kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' en 'beschikking'. De procedure in de Wmo wijkt af van het aanvraagproces zoals dat is beschreven in de Awb. Voordat volgens de Wmo sprake is van een aanvraag moet er eerst een melding door de client of zijn vertegenwoordiger worden gedaan. De gemeente is dan verplicht om te onderzoeken wat de hulpvraag en behoeften van de client zijn. In dat onderzoek, waarbij de client onder meer gewezen wordt op de mogelijkheden van clientonderzoek moet gekeken worden naar de eigen mogelijkheden van de client en zijn sociale netwerk. In een zogenaamd keukentafelgesprek wordt dit besproken met de client, waarna er een onderzoeksverslag wordt opgesteld. Dit verslag kan gevolgd worden door het indienen van een aanvraag. Pas daarna zijn de bepalingen over de aanvraag en de beschikking vanuit de Awb van toepassing.

Bij de beoordeling of sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening geldt dat de voorziening niet specifiek bedoeld is voor personen met een beperking, feitelijk beschikbaar is en betaalbaar geacht wordt uit een inkomen op minimumniveau. De Centrale Raad van Beroep heeft in zijn uitspraak van 22 mei 2024 (ECLI:NL:CRVB:2024:1364) benadrukt dat daarnaast van belang is of de voorziening onder de gehele bevolking als gangbaar wordt beschouwd. Een voorziening die slechts in beperkte mate of door een specifieke doelgroep wordt gebruikt, kan daarom niet zonder meer als algemeen gebruikelijk worden aangemerkt. Hieruit volgt dat de beoordeling niet alleen ziet op de financiële en feitelijke beschikbaarheid, maar tevens op de maatschappelijke gebruikelijkheid van de voorziening.

Hoofdstuk 2 Integrale ingang

Deze bepalingen zijn opgenomen om het zelf- en samen oplossend vermogen van de inwoner te stimuleren en te versterken. Het gaat hierbij om herkenbare en integrale ingang voor sociaal maatschappelijke vragen, waarbij informatie-, advies- en ondersteuningsvragen van inwoners op een eenduidige wijze worden behandeld.

Hoofdstuk 3 Eigen kracht en gebruikelijke hulp

Artikel 1.3 is opgenomen, omdat gemeenten volgens de wetgever en de CRvB beleid moeten maken over gebruikelijke hulp, zodat de beoordeling niet afhangt van toeval of willekeur. Datzelfde geldt ook wanneer er mantelzorg geboden wordt. Vervolgens moeten gemeenten in individuele situaties steeds een goede afweging maken en daarbij rekening houden met alle specifieke omstandigheden (zie Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 28-29 en Kamerstukken II, 2013/14, 33 841, nr. 34, p. 140).

Dit hoofdstuk bevat bepalingen over de wijze waarop het college bij het onderzoek naar de noodzaak van een maatwerkvoorziening (zoals bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet) de eigen kracht van de cliënt en de inzet van gebruikelijke hulp betreft. De Rechtbank Overijssel (ECLI:NL:RBOVE:2024:3237) stelt, in lijn met eerdere uitspraken in het kader van de Jeugdwet, dat het bestuursorgaan bij zijn beoordeling transparant en toetsbaar moet maken in hoeverre eigen kracht en hulp uit het sociaal netwerk kunnen worden ingezet.

De bepalingen in dit hoofdstuk beogen een eenduidig en toetsbaar kader te bieden voor zowel de beoordeling als de communicatie richting cliënten en hun omgeving. Daarbij is steeds sprake van een individuele, op maat gemaakte afweging van de relevante omstandigheden.

Artikel 3.1 Eigen kracht

In dit artikel is nader uitgewerkt wat onder ‘eigen kracht’ wordt verstaan. De definitie sluit aan bij de jurisprudentiële invulling van het begrip in zowel het sociaal domein als de Wmo-praktijk. De beoordeling van de eigen kracht betreft een integrale afweging, waarin niet alleen wordt gekeken naar de mogelijkheden van de cliënt zelf, maar ook naar de draagkracht en bereidheid van het sociaal netwerk. De genoemde beoordelingsfactoren bieden houvast voor een transparante en zorgvuldige beoordeling, en maken ook duidelijk dat sprake is van maatwerk: factoren als belastbaarheid, planbaarheid van de zorg, beschikbaarheid van mantelzorgers en het normenkader van het netwerk spelen daarin een belangrijke rol.

Artikel 3.2 Gebruikelijke hulp

Dit artikel geeft nadere invulling aan het begrip gebruikelijke hulp. Gebruikelijke hulp betreft de ondersteuning die huisgenoten binnen een gezamenlijke leefeenheid redelijkerwijs van elkaar mogen verwachten. Deze hulp maakt geen onderdeel uit van een maatwerkvoorziening en wordt als een voorliggende voorziening beschouwd in de zin van artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet.

De begripsomschrijving sluit aan bij landelijke richtlijnen, zoals de Handreiking Gebruikelijke Hulp en de Indicatiwijzer, en is onderbouwd door jurisprudentie, waaronder de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (ECLI:NL:CRVB:2020:2964).

Het onderscheid tussen gebruikelijke hulp en mantelzorg wordt expliciet gemaakt. Mantelzorg betreft vrijwillige zorg die de gebruikelijke hulp in duur, intensiteit of zwaarte overstijgt en kan bij de beoordeling van eigen kracht worden meegewogen, zonder dat zij onderdeel uitmaakt van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet).

Bijzondere omstandigheden zoals langdurige afwezigheid van een huisgenoot door werkverplichtingen of opleiding worden meegewogen bij de beoordeling van de inzet van gebruikelijke hulp, zoals genoemd in artikel 3.3, lid 6. Daarnaast geldt dat gebruikelijke hulp door kinderen niet mag leiden tot overbelasting, met name niet ten koste van hun schoolprestaties en ontwikkeling (artikel 3.3, lid 7 en 8).

Verder voorziet dit artikel in de mogelijkheid om tijdelijk ondersteuning te bieden bij het aanleren van huishoudelijke vaardigheden, zodat huisgenoten beter in staat zijn hun gebruikelijke hulp te verlenen (artikel 3.3, lid 9). De grenzen van wat van huisgenoten redelijkerwijs verwacht mag worden worden zorgvuldig afgewogen, waarbij het college oog houdt voor de draagkracht van het sociale netwerk en de cliënt (artikel 3.3, lid 10).

Hiermee wordt een balans gezocht tussen de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt en het netwerk, en de rol van het college in het bieden van passende ondersteuning waar gebruikelijke hulp en eigen kracht ontoereikend blijken.

Hoofdstuk 4 Melding & Onderzoek

Artikel 4.1 Melding behoefte aan maatschappelijke ondersteuning

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als uitwerking van de verplichting om te bepalen op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid en participatie, (artikel 2.1.3, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet). In artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet wordt al bepaald dat indien bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. Artikel 3.1 verankert in lijn daarmee in de verordening dat bij het college een melding kan worden

gedaan en door wie. In artikel 2.3.2, negende lid, van de wet is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan nadat (naar aanleiding van de melding) het onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken.

Het eerste lid bevat regels voor de verplichte meldingsprocedure. De melding moet bij het college worden gedaan. Dit kan via de website van Thuis in Nissewaard.

De melding kan 'door of namens de cliënt' worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast de cliënt kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene de melding doen.

Een persoon met een hulpvraag die op grond van een andere wet kan worden beantwoord, kan direct en gericht worden doorverwezen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de Zorgverzekeringswet, de Participatiewet en de Leerplichtwet.

In het tweede lid is de verplichte ontvangstbevestiging verankerd (artikel 2.3.2, eerste lid, slotzin, van de wet). Aangezien het onderzoek na een melding maximaal zes weken mag beslaan (zie artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet), is registratie en ontvangstbevestiging van de melding ook in het kader van deze termijn van belang.

Na de melding van de hulpvraag kan de cliënt een gemotiveerd persoonlijk plan indienen. Het persoonlijk plan gaat vooraf aan het gesprek en is onderdeel van het onderzoek. Door het opstellen van een persoonlijk plan wordt de cliënt gestimuleerd na te denken over diens zorgvraag, deze uit te werken en te concretiseren en ook het doelbereik en daarmee de kwaliteit van de zorg te evalueren. De cliënt kan in het persoonlijk plan opschrijven wat de voorkeur is van welke personen of organisaties de cliënt ondersteuning wil ontvangen.

Artikel 4.2 Cliëntondersteuning

Overeenkomstig artikel 2.2.4, eerste lid, van de wet, moet het college ervoor zorgen dat er voor alle ingezetenen cliëntondersteuning beschikbaar is. Bovendien moet de cliënt en diens mantelzorger voor het onderzoek gewezen worden op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning (artikel 2.3.2, derde lid, van de wet). De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van cliënten te geven. In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar burgers informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op diverse levensterreinen maken daar deel van uit. In het eerste lid houdt borgen in dat afhankelijkheid tussen client en zorgaanbieder zoveel mogelijk wordt tegengegaan als de client geen onafhankelijke cliëntondersteuning wenst te ontvangen. Hiermee wordt beoogd dat er met voldoende distantie en voldoende objectiviteit vastgesteld kan worden wat de zorgbehoefte is en welke hulp nodig is.

Artikel 4.3 Vooronderzoek; indienen persoonlijk plan

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Het eerste lid dient ter ambtelijke voorbereiding van het gesprek op basis van de melding waarbij in samenspraak met de cliënt bekende gegevens in kaart worden gebracht en cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn. Dit vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook het in samenspraak met de belanghebbende afspreken van een datum, tijd en plaats voor het gesprek. Tijdens het gesprek kunnen op basis van dit vooronderzoek al concrete vragen worden gesteld of aan de cliënt worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen.

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet de verplichting voor het college opgenomen om informatie te verschaffen over de mogelijkheid voor de cliënt om een persoonlijk plan op te stellen en deze aan het college te overhandigen. Zie ook artikel 3.4, tweede lid.

De verplichting tot het overleggen van stukken voorafgaand of tijdens het gesprek, zoals vermeld in het derde lid, is opgenomen in het verlengde van de artikelen 2.3.2, zevende lid, en 2.3.4 van de wet. In het kader van de rechtmatigheid is het op grond van artikel 2.3.4 van de wet in ieder geval verplicht om de identiteit van de cliënt vast te stellen aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht en is de cliënt die een aanvraag doet voor een maatwerkvoorziening ook verplicht dat document ter inzage te geven.

Op grond van het vierde lid kan worden afgezien van het vooronderzoek als dat een onnodige herhaling van zetten zou betekenen.

Artikel 4.4 Onderzoek

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, van de wet, waarbij onder meer is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels vaststelt die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het in artikel 2.1.2 bedoelde plan en de door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen. In dit artikel raak je de eerste onderzoeken van de integrale toegang en wordt er in dit stadium dieper op ingegaan. Het gaat hier om een grondiger onderzoek om de noodzaak te beoordelen van de hulpvraag.

Dit lid benadrukt het belang van een grondig en zorgvuldig onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de cliënt, waarbij het college zo nodig deskundigen, de melder, mantelzorgers en familie betreft. Dit sluit aan bij artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet, dat vereist dat de gemeente een volledig beeld krijgt van de hulpvraag, de ervaren problemen en de benodigde ondersteuning. Het doel is om te bepalen in hoeverre eigen kracht, gebruikelijke hulp, mantelzorg en algemene voorzieningen bijdragen aan het voldoen aan de ondersteuningsbehoefte, zodat maatwerkvoorzieningen alleen worden ingezet als dit echt noodzakelijk is.

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de wet verankerd dat het college een door of namens de cliënt ingediend persoonlijk plan betreft bij het onderzoek.

Het onderzoek hoeft uiteraard niet opnieuw plaats te vinden als dit niet nodig is (zie het vierde lid). Het kan bijvoorbeeld om een cliënt gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige 'vervolgvraag' heeft.

De onderdelen van het derde lid zijn in overwegende mate overeenkomstig de opsomming in artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet opgenomen. De memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 143) verduidelijkt dat voor een zorgvuldig onderzoek veelal sprake zal zijn van enige vorm van persoonlijk contact met betrokkene of een vertegenwoordiger van betrokkene, aangezien daardoor een adequaat totaalbeeld van de betrokkene en zijn situatie verkregen kan worden. Een precieze vorm van het onderzoek wordt hiermee niet voorgeschreven. Tijdens het onderzoek komen de onderwerpen genoemd in de onderdelen a tot en met j ter sprake, voor zover het (nog) nodig is dit in persoon te bespreken. Waar het betreft de onderwerpen genoemd in artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet dient echter zonder meer – in enige mate – onderzoek plaats te vinden. In bepaalde gevallen is hiervoor een gesprek in persoon echter niet (meer) nodig.

Het gesprek vindt zo mogelijk bij de cliënt thuis plaats. Indien woningaanpassingen nodig zijn, is dat zeker essentieel om de thuissituatie goed te kunnen beoordelen en doeltreffende oplossingen te vinden.

In onderdeel b is als onderwerp van gesprek 'het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning' opgenomen, omdat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 183), het volgende is opgenomen: *"de ultieme toetssteen of de maatschappelijke ondersteuning effectief is geweest, ligt in de beantwoording van de vraag of de cliënt zelf vindt dat de verleende maatschappelijke ondersteuning heeft bijgedragen aan een verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie. In het wetsvoorstel Wmo 2015 staat het bereiken van dit resultaat centraal"* (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 183).

Artikel 4.5 Onderzoeksverslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure en is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de wet opgenomen.

Het eerste lid borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij kan worden voortgeborduurd op de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 32-33) staat dat de gemeente aan de cliënt een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om hem in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen op een aanvraag en draagt bij aan inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat aanvraag van een maatwerkvoorziening niet noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit

voortvloeiën, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het onderzoeksverslag, ook wel ondersteuningsplan 1 genoemd.

Soms kan een onderzoeksverslag direct worden meegegeven, maar toch zal er vaak verwerkingstijd overheen gaan. Er wordt gestreefd om binnen vijf werkdagen na het gesprek een verslag van de uitkomsten van het onderzoek te verstrekken.

Hoofdstuk 5 Aanvraag maatwerkvoorziening

Artikel 5.1 Aanvraag maatwerkvoorziening

Ook deze bepaling is een uitwerking van artikel 2.1.3, eerste lid, en tweede lid, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid of participatie in aanmerking komt. Het doel in deze fase is om helderheid te verschaffen over eventuele verschillen tussen hulpbehoefte, hulpvraag, onderzoek en mogelijk te verstrekken voorzieningen. De wet bepaalt dat het college binnen twee weken na de ontvangst van de aanvraag de beschikking moet geven (artikel 2.3.5, tweede lid). In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. In artikel 4:2 van de Awb staat dat een aanvraag wordt ondertekend. De aanvraag bevat tenminste de naam en het adres van de aanvrager, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd. Daarnaast verschaft de aanvrager voorts de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

In het eerste lid is aangegeven dat naast de cliënt alleen een daartoe door de cliënt gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger (zie voor een definitie van vertegenwoordiger de toelichting onder artikel 1) een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de cliënt die een melding kan doen. Zie hiervoor artikel 3.1 en de toelichting daarbij. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de cliënt ondertekend verslag als aanvraag aan te merken. Het dossier dient dus een getekende aanvraag dan wel een ondertekend verslag te bevatten.

Artikel 5.2 Criteria voor een maatwerkvoorziening

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder a, van de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening altijd op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

Het tweede lid is gebaseerd op artikel 2.3.5, derde lid van de wet.

Het derde lid is opgenomen naar aanleiding van de constatering van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) dat het (ook) onder de wet mogelijk is om een financiële maatwerkvoorziening te verstrekken (zie de uitspraken van de CRvB van 12 februari 2018 (ECLI:NL:CRV:2019:395 en 396). Het betreft hier nadrukkelijk niet de (financiële) tegemoetkoming in de meerkosten voor personen met een beperking of chronische problemen. Deze is geregeld in 6.6. Het betreft ook geen pgb, waarvoor een specifiek regime geldt en waarop de cliënt aanspraak maakt als diens voorkeur hiernaar uitgaat en de aanvraag aan de vereisten van artikel 2.3.6 van de wet voldoet. De wet verplicht weliswaar niet om specifiek iets te regelen ten aanzien van financiële maatwerkvoorzieningen. Toch is ervoor gekozen om de inzet van financiële maatwerkvoorzieningen te beperken tot die gevallen waar ze een duidelijke meerwaarde hebben of waar geen alternatief in natura voorhanden is.

Met 'financiële maatwerkvoorziening' wordt op zichzelf overigens geen inhoudelijke kwalificatie gegeven, het betreft een verstrekkingwijze (in zekere zin de 3e variant, naast in natura en als pgb). Wel geldt – net als bij alle maatwerkvoorzieningen – dat de (financiële) maatwerkvoorziening 'een passende bijdrage

moet leveren aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven'. Het gaat in dit geval om een forfaitaire, niet noodzakelijk kostendekkende tegemoetkoming. Deze mag echter niet zo ver afstaan van de werkelijke kosten van de compenserende maatregel dat deze geen passende bijdrage meer levert aan het verminderen of wegnemen van de beperkingen. Dan kan deze namelijk niet gelden als maatwerkvoorziening.

In de memorie van toelichting bij artikel 2.3.5, derde lid, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 148) is opgemerkt dat de maatwerkvoorziening nadrukkelijk een hekkensluiter is:

"Alleen wanneer iemand echt niet zelf of met hulp van zijn omgeving in staat is tot zelfredzaamheid of participatie en ook een algemene voorziening geen uitkomst biedt, is er een rol voor het college. Dat is niet het geval wanneer het gaat om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen of andere maatregelen die naar hun aard gebruikelijk zijn (fiets, schoonmaakmiddelen, wandelstok, eenvoudige rollator). Wanneer iemand beschikt over algemeen gebruikelijke zaken, maar deze in verband met zijn beperking of problemen niet meer afdoende zijn, kan aanleiding bestaan om een voorziening te treffen. Dat is ook niet het geval als de aanvrager zijn behoefte aan maatschappelijke ondersteuning redelijkerwijs van tevoren had kunnen voorzien en met zijn beslissing had kunnen voorkomen, bijvoorbeeld: indien iemand is aangewezen op een rolstoel en een huis koopt waarin veel dure aanpassingen moeten worden aangebracht, had het in de rede gelegen dat de aanvrager in een al aangepast huis zou zijn gaan wonen." Deze passage in het bijzonder – maar gelezen in samenhang met de verdere parlementaire geschiedenis – biedt een onderbouwing om het begrip 'voorzienbaarheid' in individuele gevallen een rol te laten spelen bij de afwijzing van een maatwerkvoorziening. Zoveel volgt ook uit de passages in de parlementaire geschiedenis waaruit blijkt dat de wetgever aan heeft willen sluiten bij de huidige rechtspraak op dit punt (zie in het bijzonder de nadere memorie van antwoord, Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. J, p. 18).

Gelet op artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder a, van de wet, de genoemde wetsgeschiedenis en de huidige jurisprudentie is het van belang een expliciete grondslag te hebben voor afwijzing van een maatwerkvoorziening waarbij de 'voorzienbaarheid' een rol speelt. Het vierde lid voorziet in een dergelijke grondslag. Gelet op de noodzaak tot een individuele beoordeling is de weigeringsgrond als 'kan-bepaling' vormgegeven; het college is daarmee altijd gegeven een inhoudelijke afweging te maken bij iedere individuele aanvraag.

Artikel 5.3, lid 2 kan er bijvoorbeeld toe leiden dat als maatwerkvoorziening niet een woningaanpassing wordt verstrekt maar een verhuiskostenvergoeding. De woningaanpassing kan dermate kostbaar zijn dat het college het primaat van verhuizing hanteert.

De naar objectieve maatstaven gemeten "goedkoopste adequate" voorziening geldt als norm voor de verstrekking. Adequaat houdt in dat de voorziening haar doel moet bereiken op het gebied van zelfredzaamheid en/of participatie. Voldoen meerdere voorzieningen aan dit criterium, dan kiest de gemeente voor de goedkoopste voorziening, met daarin de prijs-kwaliteit afweging. Hierbij wordt rekening gehouden met de wensen van de inwoner. Als belanghebbende een duurdere oplossing verkiest of extra-accessoires wil, dan moet betrokkene de meerkosten daarvan zelf betalen.

Artikel 5.3 Woonvoorziening

Omdat een woonvoorziening een vaak complexe (en vaak kostbare) voorziening is worden hieraan specifieke voorwaarden gesteld. Daarnaast vloeien hier rechten en plichten uit voort. In artikel 5.3 wordt onder meer beschreven wat een woningvoorziening behelst.

Artikel 5.4 Aanpassing keuken en badkamer

Dit artikel regelt de beoordeling van aanpassingen aan de keuken en badkamer in het kader van de maatwerkvoorzieningen. Het uitgangspunt is dat alleen de noodzakelijke aanpassingen, voortvloeiend uit de beperkingen van de cliënt, in aanmerking komen voor vergoeding. Bij vervanging van bestaande keukens of badkamers wordt strikt beoordeeld welke onderdelen vanwege de beperkingen aangepast moeten worden.

Daarnaast wordt rekening gehouden met de technische afschrijving van de bestaande keuken of badkamer. Kosten die sowieso gemaakt zouden worden vanwege slijtage of veroudering, kunnen worden aangemerkt als 'algemeen gebruikelijk' en komen niet voor vergoeding in aanmerking. Daarbij wordt uitgegaan van wat voor algemeen aanvaarde maatschappelijke opvattingen als gebruikelijk geldt.

Artikel 5.5 Weigering woonvoorziening

In dit artikel worden de gronden voor weigering van een woonvoorziening vermeld. Deze behoeven geen verdere toelichting.

Artikel 5.6 Bezoekbaar huis

Voor een in een instelling in Nissewaard verblijvende inwoner kan in specifieke situaties een woning in Nissewaard bezoekbaar worden gemaakt. Als voorbeeld kun je hier denken aan de voormalige ouderlijke woning, zodat sociaal contact zich niet alleen hoeft te beperken tot de instelling waar de client verblijft. Het moet dan wel gaan om een in een instelling in Nissewaard verblijvende client.

Artikel 5.7 Voorwaarden en weigeringsgronden

In dit artikel zijn een aantal redenen beschreven op grond waarvan een aanvraag voor een Wmo voorziening geweigerd kan worden.

Een voorwaarde om voor een maatwerkvoorziening in aanmerking te komen is dat belanghebbende een ingezetene van Nissewaard is (artikel 4.4 onder c). Belanghebbende moet ingeschreven staan in de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) van de gemeente Nissewaard. Het hoofdverblijf betekent volgens jurisprudentie meer dan alleen ingeschreven staan in de BRP, belanghebbende moet daadwerkelijk en aantoonbaar het grootste deel van de tijd in de gemeente verblijven. Uitzondering hierop zijn mensen die vanwege opname in een instelling dan wel beschermde woonvorm tijdelijk (korter dan 6 maanden) hun hoofdverblijf buiten Nissewaard hebben.

Als belanghebbende kan aantonen op korte termijn in Nissewaard komt te wonen, kan – als belanghebbende nog niet staat ingeschreven in de BRP - de melding in behandeling worden genomen. De inwoner moet dan wel binnen zes weken na de melding zijn ingeschreven in de BRP.

Artikel 5.8 Verstrekkingvorm

In dit artikel wordt beschreven op welke wijze een maatwerkvoorziening kan worden verstrekt.

Wanneer de cliënt de verstrekkingvorm wil wijzigen tussen zorg in natura en ondersteuning in de vorm van een pgb, staat het college dit toe, maar alleen nadat op basis van artikel 5.10 lid 1b 1° tot en met 10° getoetst is of de cliënt of diens vertegenwoordiger voldoende pgb vaardig is. Bij wijziging in financieringsstroom dient er aandacht besteed te worden aan het voorkomen van oneigenlijk gebruik.

Artikel 5.9 Beoordeling van de aanvraag pgb

Het college toetst in overeenstemming met artikel 2.3.6 lid 2a van de wet of de client of diens eventuele vertegenwoordiger voldoende pgb-vaardig is. De criteria genoemd in lid 1 zijn gebaseerd op de 10 punten pgb-vaardigheid van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De raad acht het nodig dat het college deze pgb-vaardigheid toetst aan de hand van de criteria die zijn beschreven in 5.11 lid 1.

Als blijkt dat een maatwerkvoorziening nodig is en de cliënt wil dit in de vorm van een pgb, dan is de cliënt verplicht hiervoor een ingevuld en ondertekend pgb-plan in te leveren. Dit plan kan tijdens de onderzoeksfase ingeleverd worden. De uiterste inleverdatum is bij het indienen van een aanvraag.

Het pgb-plan omvat de uitwerking van de benodigde zorg en de daarmee samenhangende kosten voor een persoonsgebonden budget. De gemeente werkt met een formulier waaraan een pgb-plan minimaal moet voldoen. In Nissewaard wordt dit het zorg- en budgetplan genoemd. Het pgb-plan moet volledig zijn ingevuld en omschrijven welke zorg er op welk moment nodig is en op welke manier de zelfredzaamheid (daar waar mogelijk) gerealiseerd wordt. Het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie is omschreven in concrete resultaten. Door een concrete omschrijving wordt achteraf getoetst of de gestelde doelen worden gerealiseerd.

Tijdens het gesprek krijgt de cliënt alle informatie (mondeling, brochure, formulieren, pgb-voorwaarden) die nodig is voor het opstellen van het pgb-plan (zorg- en budgetplan) en het beheren van het pgb.

Artikel 5.10 Regels voor pgb

Het college kan op grond van artikel 2.3.6 van de wet een pgb verstrekken. Van belang is dat een pgb alleen wordt verstrekt indien de client dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid onder b). Met behoud van de motivatie-eis wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een pgb aan te vragen.

Het eerste, tweede en derde lid berusten op artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de wet. Hierin staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat de gemeente bijvoorbeeld kan bepalen dat het pgb niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura. Gemeenten hebben daarmee ook de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners. Gemeenten

kunnen bij het vaststellen van tarieven bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens de kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.). De tarieven zoals in het derde lid zijn aangepast op basis van de CRvB-uitspraak van 30 september 2025 (ECLI:NL:CRVB:2025:1380 en ECLI:NL:CRVB:2025:1276). Een pgb voor inzet van het sociaal netwerk wordt nu als toereikend beschouwd wanneer het minimaal het wettelijke minimumloon inclusief 8% vakantiegeld bedraagt. Hiermee vervalt de eerdere koppeling aan cao VVT-tarieven.

Een aanvraag voor een pgb kan worden geweigerd voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de wet). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoop met een pgb. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg en ondersteuning in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte maatwerkvoorziening in natura.

Het eerste, tweede en derde lid geven regels voor de wijze van berekening van de hoogte van de bedragen voor pgb's voor afzonderlijke maatwerkvoorzieningen. De gemeente maakt onderscheid tussen welke persoon de ondersteuning levert. Voor een persoon in dienst van een zorgaanbieder wordt een hoger tarief gehanteerd dan voor een zzp'er of een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Voor lichte of basale vormen ondersteuning wordt een lager tarief gehanteerd dan voor specialistische vormen van ondersteuning. Ook de opleiding van de persoon die de hulp levert kan een onderscheidend criterium zijn. Daarbij is getracht een duidelijke relatie te leggen met het tarief voor vergelijkbare ondersteuning als deze door een door de gemeente gecontracteerde zorgaanbieder zou zijn geleverd.

De zaak "die de aanvrager zou hebben ontvangen als de zaak in natura zou zijn verstrekt" (onderdeel a) kan in bepaalde gevallen ook een tweedehands voorziening betreffen. Als dat zo is, dan worden de kostprijs en afschrijvingstermijn daarop gebaseerd. Daarnaast is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder het sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Overeenkomstig de huidige Wmo-praktijk met betrekking tot informele hulp wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten (zorg van mantelzorgers bijvoorbeeld). Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval ook hiervoor een pgb wordt aangevraagd is voor gemeenten van belang dat slechts een pgb wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet). Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de wet).

In het vijfde lid, onder f, is opgenomen dat het pgb niet mag worden besteed aan hulpmiddelen of aanpassingen wanneer het ziektebeeld progressief is en de verwachting is dat er maar korte tijd gebruik gemaakt zal worden van deze voorzieningen. In dit geval beslist het college beslissen geen pgb te verstrekken; dit om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Artikel 5.11 Inhoud beschikking

Het ondersteuningsplan 2 of de gesloten zorgovereenkomst dient aangeleverd te worden aan de gemeente. Pas als het dossier compleet is kan er overgegaan worden op beschikken en het uitkeren van het pgb. Tweede lid onder a: het beoogde resultaat is bijvoorbeeld 'mobiliteit' en niet 'een scootmobiel'. Tweede onder b: onder 'duur' valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 5.1 van de verordening en artikel 2.1.4, zesde lid. Van de wet, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een pgb, wordt vastgesteld door het CAK.

Artikel 5.12 Kwaliteitseisen pgb

Indien aan de eisen wordt voldaan zoals opgenomen in dit artikel, wordt naar oordeel van het college de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning gewaarborgd (zoals bedoel in het tweede lid van artikel 2.3.6.). Indien de met het pgb in te kopen ondersteuning wordt geleverd door een professionele zorgaanbieder komen de kwaliteitseisen overeen met de kwaliteitseisen die gesteld zijn aan zorgaanbieders die zorg in natura leveren. De kwaliteitseisen zorg in natura zijn opgenomen in bijlage 3.

Artikel 5.13 pgb woningaanpassing

Ook een woonvoorziening kan worden verstrekt in de vorm van een pgb. Hiervoor is het noodzakelijk de procedure hiertoe in de verordening op te nemen.

Artikel 5.14 Contra-indicaties, weigeringsgronden en herzieningsgronden voor het pgb

De weigeringsgronden voor wmo-rgb's kunnen ontleend worden aan artikel 2.3.6. lid 2 van de wet. Daar staan voorwaarden genoemd om voor een pgb in aanmerking te komen. Artikel 4.10 eerste lid onder c is opgenomen om een professionele afstand tussen zorgverlener en zorgaanvrager te borgen, zodat er geen financiële afhankelijkheid wordt gecreëerd tussen vertegenwoordiger en de hulpverlener.

Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de wet). Dit is opgenomen in lid 1 onder i. De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod.

Artikel 5.15 Wisselen van zorgverlener

Voor het welslagen van een succesvol traject of een succesvol gebruik van een verstrekte voorziening is het noodzakelijk dat client en zorgverlener op een juiste manier met elkaar omgaan. Indien dit naar het oordeel van de client niet aan de orde is kan hij overgaan tot wisseling van de zorgverlener. In dit artikel is bepaald dat wanneer dat dan wel kan worden onderzocht of de nieuwe geboden ondersteuning of zorg voldoet aan de kwalitatieve en doelmatige grondslagen.

Hoofdstuk 6 Bijdrage in de kosten

Artikel 6.1 Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen of pgb's

Aanbieders van algemene voorzieningen kunnen een bijdrage vragen in de kosten voor consumpties en materialen.

Op grond van het Besluit verlaging eigen bijdrage Wlz zorg en maatschappelijke ondersteuning (Kamerstukken II 2017/18, 34 104, nr. 225) betalen vanaf 1 januari 2019 alle cliënten die gebruik maken van één of meer Wmo maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van degenen die gebruik maken van beschermd wonen of de maatwerkvoorziening opvang, ongeacht inkomen en vermogen, een maximale periodebijdrage zoals genoemd in Kamerstukken II 2017/18, 34 104, nr. 225 per maand.

Conform het nieuw toegevoegde onderdeel in het vierde lid van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, geldt de maximale periodebijdrage niet voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens.

De hoogte van de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening wordt door het CAK vastgesteld. Het CAK ziet toe op het niet overschrijden van de kostprijs, bedoeld in artikel 2.1.4, derde lid, van de wet bij het vaststellen van de bijdrage.

In dit artikel is ook vastgelegd dat gebruikers van het Collectief Vraagafhankelijke Vervoer (CVV) een andere eigen bijdrage verschuldigd zijn. Met andere woorden: zij betalen niet het abonnementstarief, maar een bijdrage per gereden kilometer (artikel 3.8, lid 1 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015).

Hoofdstuk 7 Kwaliteit en Veiligheid

Artikel 7.1 Kwaliteitseisen aanbieders maatschappelijke ondersteuning

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld

aan aanbieders van voorzieningen, deze staan in bijlage 2. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de wet en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In het eerste lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Het in het derde lid genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet.

Artikel 7.2 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In artikel 3.4, eerste lid, van de wet is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de wet onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de wet is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet. Artikel 6.3 Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Het tweede, derde en vierde lid bevatten een herhaling van hetgeen al in de tekst van de wet is opgenomen (artikel 2.3.8, 2.3.10 en 2.4.1). Met opname van deze wettekst in de verordening wordt beoogd een compleet beeld te geven van de regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Op grond van het derde lid kan het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat de cliënt langer dan 3 maanden verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet. Deze bepaling is toegevoegd naar analogie van artikel 5.20, eerste lid, onderdeel b, van de Regeling langdurige zorg op basis waarvan het zorgkantoor de verleningsbeschikking kan wijzigen of intrekken, indien de verzekerde langer dan twee maanden verblijft in een instelling als bedoeld in de wet of de Zorgverzekeringswet. De gemeente kan deze termijn overnemen, maar heeft de beleidsvrijheid om op dit punt eigen regels te stellen. Zie ook de Kamerstukken II 2013-14, 33 841, nr. 3, blz. 156-157 (bovenaan).

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de wet zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Het college kan overgaan tot terugvordering. Die beslissing vereist een belangenafweging, bedoeld in artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het spreekt voor zich dat deze bevoegdheid alleen gebruik wordt gemaakt met in achtname van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Welke belangen precies een rol spelen en hoe die dienen te worden afgewogen tegen het algemene belang van een rechtmatige besteding van gemeenschapsgelden is sterk afhankelijk van de te beoordelen situatie. Het besluit tot herziening c.q. intrekking en beëindiging van het recht op de voorziening en de daaraan gekoppelde terugvordering biedt geen executoriale titel, met uitzondering van de terugvordering op grond van artikel 2.4.1 van de Wmo 2015 (als de cliënt opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt). Er is sprake van een civielrechtelijke vordering op grond van onverschuldigde betaling, voor welke vordering het Burgerlijk Wetboek, boek 6, artikel 203 en verder, de wettelijke basis biedt.

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Indien mogelijk dient de debiteur de vordering in één keer af te lossen.

Indien aflossing in één (1) keer niet mogelijk is, vindt de aflossing van de vordering in maandelijkse termijnen plaats, waarbij het college rekening houdt met de beslagvrije voet, totdat het gehele verschuldigde bedrag is terugbetaald. Als de debiteur binnen Nederland staat ingeschreven in het Basisregistratie personen, wordt het aflossingsbedrag vastgesteld op een bedrag van € 150, voor zover de (bruto) vordering binnen 36 maanden volledig kan worden afgelost. Als dit niet haalbaar is, wordt op basis van een onderzoek een bedrag naar draagkracht vastgesteld. Indien de debiteur zijn hoofdverblijf in het buitenland heeft of niet is ingeschreven in de Basisregistratie personen wordt geen onderzoek naar draagkracht gedaan en op basis van art. 475e Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en afgezien

van het gebruik van een beslagvrije voet. In gevallen waarbij de debiteur niet tijdig betaalt of een betalingsregeling niet nakomt, biedt het college door middel van een aanmaning een termijn om alsnog aan zijn betalingsverplichting te voldoen. Indien het teruggevorderde bedrag niet vanzelf wordt terugbetaald, gaat het college over tot executie van de vordering en vaardigt hiertoe een dwangbevel uit. Waar mogelijk gaat het college over tot verrekening van de vordering met (financiële) aanspraken die de persoon waarop de vordering is ontstaan, heeft op het college.

Artikel 7.4 Opschorting betaling uit het pgb

Met deze regeling wordt uitvoering gegeven aan artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, in combinatie met artikel 2, vierde lid, aanhef en onder e, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015, en wordt beoogd misbruik en oneigenlijk gebruik van pgb's te bestrijden.

In bepaalde gevallen is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het pgb naar aanleiding van een declaratie een beter instrument dan beëindiging of weigering (op grond van artikel 2, vierde lid, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015) of zelfs intrekken of herzien van het verleningsbesluit (op grond van artikel 2.3.10 van de wet). Middels opschorting kan ruimte geboden worden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Bijvoorbeeld als het gaat om de overeenkomsten die de budgethouder is aangegaan of bij herziening van de toekenningbeschikking.

Om deze redenen is de mogelijkheid voor het college om de SVB te verzoeken over te gaan tot opschorting aan de verordening toegevoegd. Het college kan een verzoek enkel doen als een ernstig vermoeden is gerezen dat:

- 1) de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid,
- 2) de cliënt niet voldoet aan de aan het pgb verbonden voorwaarden, of
- 3) de cliënt het pgb niet of voor een ander doel gebruikt.

Van de onder 2 genoemde omstandigheid is ook sprake als de cliënt niet langer voldoende in staat is op eigen kracht, dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren, en als niet langer is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

Uiteraard moet het college het verzoek goed motiveren en – met inachtneming van de daarvoor geldende regels – de SVB van voldoende informatie voorzien op grond waarvan de SVB over kan gaan tot deugdelijke besluitvorming ten aanzien van het al dan niet nemen van een besluit tot opschorting.

Verder kan er voor ten hoogste dertien weken worden opgeschort. Hierbij is aansluiting gezocht bij de termijn zoals deze ook wordt gehanteerd in artikel 4:56 van de Awb en onder de Wet langdurige zorg.

Op grond van het tweede lid kan het college de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname. Deze bepaling is toegevoegd omdat het voor kan komen dat een cliënt tijdelijk geen gebruik van een maatwerkvoorziening of pgb kan maken door (tijdelijke) opname in een instelling. In dat geval kan het praktischer zijn de maatwerkvoorziening of het pgb tijdelijk op te schorten. Het college stelt de pgb-houder schriftelijk op de hoogte van dit verzoek. Zie artikel 6:3 van de Awb: voorbereiding op eventueel intrekken of herzien.

Artikel 7.5 Onderzoek naar kwaliteit en recht- en doelmatigheid maatwerkvoorzieningen en pgb's

Deze bepaling betreft grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Op grond van artikel 2.3.9 van de wet moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een besluit tot verstrekking van een maatwerkvoorziening of toekenning van een pgb te heroverwegen. Een onderzoek kan zowel betrekking hebben op het handelen van een cliënt of pgb-houder, als op de ondersteuningsverlening door een aanbieder. Het onderzoek kan onder meer bestaan uit: dossieronderzoek, bezoek aan de cliënt, bezoek aan de locatie waar de cliënt ondersteuning krijgt en gesprekken met de aanbieder.

Hoofdstuk 8 Waardering mantelzorgers en tegemoetkoming meerkosten

Artikel 8.1 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.6 van de wet. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorgdraagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Artikel 8.2 Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen

Op dit moment is dit nader uitgewerkt in hoofdstuk 3 paragraaf 3 van de beleidsregels Participatiewet Nissewaard 2023.

Hoofdstuk 9 Klachten en medezeggenschap

Artikel 9.1 Klachtregeling en medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

In het eerste lid is overeenkomstig artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet een regeling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. De aanbieder is ten aanzien van de hier in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de wet).

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen.

Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente open voor het indienen van de klacht.

In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de klachtregelingen door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Hoofdstuk 10 Overgangsrecht en slotbepalingen

Artikel 10.1 Evaluatie

De gemeente evalueert het Wmo-beleid. Deze staat los van de landelijke evaluatie, die de lokaal verzamelde gegevens daarvoor kan benutten.

Artikel 10.2 Hardheidsclausule

Juist omdat het in de wet om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als ondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie, is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de aanvrager ook een beroep doen op deze clausule.

Artikel 10.5 Overgangsrecht

In dit artikel is overgangsrecht opgenomen voor lopende voorzieningen op basis van de oude verordening sociaal domein gemeente Nissewaard. Inhoudelijk blijft de voorziening behouden ook al wordt de grond van de verstrekking vervangen door deze verordening. Beschikkingen, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 9.4, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige bepalingen kent, gelden als beschikkingen, genomen krachtens deze verordening.